Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 128 (5254)
ЧАЦВЕР
6
ЧЭРВЕНЯ
1935 г.
год выдання XVIII

СЕННЯ У НУМАРЫ:

ГУТАРКА З ТАВ. СТАЛІНЫМ, АПУБЛІКАВАНАЯ Ў ГАЗЕЦЕ «КОМУНІСТ» 24 ЧЭРВЕНЯ 1920 ГОДА.

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—РЫХТАВАЦЬ КАДРЫ І МАШЫНЫ ДА ЎБОРАЧНАЙ. КЛІОРЫН—НА ШЛЯХУ ДА РЭНТАБЕЛЬНАСЦІ.

А. ДЖЭЛЮК—АБ СКРОМНАСЦІ, ДАЛІКАТНАСЦІ І ЧУЛАСЦІ.

СУМНЫЯ ЖАРТЫ. РУДНЯНСКІ—ГІСТОРЫЯ «МІЛЬКІ». М. РАБІНОВІЧ—ВУЗЯЛКІ. БАГДАНІК, ФРАЛОЎ—СВОЙ СВАЙГО НЕ ПАЗНАЎ.

МЫ РАСКАЖАМ ПРАЦОЎНЫМ ГРУЗІІ АБ ОРДЭНАНОСНАЙ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ. —

—(ГУТАРКА З СТАРШЫНЕЙ БРЫГАДЫ ГРУЗІНСКІХ СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ ТАВ. БЕНІТО БУАЧЫДЗЕ).

СПАБОРНІЦТВА ВЫХАВАЛА НОВЫХ ВАДЗІЦЕЛЯЎ МАШЫН (АГЛЯД ПІСЕМ).

УРАДАВЫ КРЫЗІС ВА ФРАНЦЫІ.

Гутарка з тав. СТАЛІНЫМ,

АПУБЛІКАВАНАЯ У ГАЗЕЦЕ „КОМУНІСТ“ 24 ЧЭРВЕНЯ 1920 года

КІЕЎ, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). У сувязі з 15-годдзем прарыву польскага фронта чырвонай конніцай і вызвалення Кіева ад польскіх інтэрвентаў, украінскі друк сёння змясціў гутарку з тав. СТАЛІНЫМ, апублікаваную ў газеце «Комуніст» 24-га чэрвеня 1920 года ў № 140. Прыводзім поўнасцю гэту гутарку:

Гутарка з тав. І. В. Сталіным

Трэцяга дня ў Харкаў вярнуўся член Рэўваенсовета рэспублікі тав. І. В. **Сталін.**

Тав. Сталін прабыў на фронце каля трох тыдняў; пры ім пачалася і паступова развілася наступальная аперацыя чырвоных войск, якая адкрылася выдатным прарывам польскага фронта чырвонай конніцай.

У гутарцы з супрацоўнікам Укроста тав. Сталін паведаміў наступнае:

ПРАРЫЎ

Гаворачы аб аперацыі нашай Чырвонай коннай арміі на польскім фронце ў пачатку чэрвеня, многія параўноўваюць яе—гэты прарыў фронта праціўніка—з рэйдам конніцы Мамантава ў мінулым годзе.

Але гэта зусім няправільна. Мамантоўская аперацыя мела эпізадычны, так сказаць, партызанскі характар, не звязаны з агульнымі наступальнымі аперацыямі арміі Дзенікіна.

Прарыў-жа Чырвонай коннай арміі з'яўляецца звяном у агульным ланцугу наступальных аперацый Чырвонай арміі.

Рэйд нашай Чырвонай конніцы пачаўся 5 чэрвеня. Раніцой гэтага дня сціснутая ў кулак Чырвоная конніца ўдарыла па 2-ой польскай арміі, прарвала непрыяцельскі фронт, рэйдам прайшла раён Бердзічава і раніцой 7 чэрвеня заняла Жытомір.

Аб падрабязнасцях заняцця Жытоміра і захвачаных трафеях паведамлялася ўжо ў друку, гаварыць аб гэтым не буду, адзначу толькі тое-сёе характэрнае. Рэўваенсовет коннай арміі даносіў штабу фронта: «Польская армія адчувае абсалютную пагардлівасць да нашай конніцы; мы лічым сваім абавязкам даказаць палякам, што конніцу трэба паважаць».

Пасля-ж прарыву тав. Будзённы піша нам: «Паны навучыліся паважаць конніцу: уцякаюць ачышчаючы перад намі дарогу, апракідваючы адзін другога.

РЭЗУЛЬТАТЫ ПРАРЫВУ

Рэзультатам прарыву з'явілася наступнае:

«2-я польская армія, праз якую прайшла наша конная армія, аказалася выведзенай са строю; яна страціла звыш 1.000 чалавек па-

армія (раён Кіева) аказалася адрэзанай ад свайго тылу і апынулася перад небяспекай быць акружанай; з прычыны гэтага пачалося яе агульнае адступленне ў напрамку Кіеў—Карасцень.

мошц, паспела праскочыць да сваіх праз Карасцень. Пры гэтым, несумненна, калі-б палякі не паспелі своечасова падаць дапамогу свежымі часцямі праз Шэпетоўку—Сарны, і гэта частка трэцяй польскай арміі была-б у палоне ці

Для характарыстыкі разгрому 3-яй польскай арміі павінен сказаць, што ўся Жытомірская шаша завалена поўспаленымі абозамі і аўтамабілямі ўсіх родаў, прычым колькасць апошніх, па даняcенню

ваць, што ў палякаў ёсць рэзервы, якія падцягнуты ўжо к Новаград-Валынску і дзеянні якіх, несумненна скажуцца на днях.

Трэба таксама памятаць, што разлажэнне ў масавым маштабе яшчэ не кранулася ў польскай арміі. Няма сумнення, што наперадзе яшчэ будуць баі і баі лютыя.

Вось чаму я лічу няўмесным тое бахвальства і шкоднае для справы самадавольства, якое сказваецца ў некаторых таварышоў: адны з іх не задавольваюцца поспехамі на фронце і крычаць «аб маршы на Варшаву»; другія, не задавольваючыся абаронай нашай рэспублікі ад варожага нападу, фанабэрыста заяўляюць, што яны могуць памірыцца толькі на «чырвонай совецкай Варшаве».

Я не буду даказваць, што гэта бахвальства і гэта самадавольства зусім не адпавядаюць ні палітыцы совецкага ўрада, ні становішчу сіл праціўніка на фронце.

У самай катэгарычнай форме я павінен заявіць, што без напружання ўсіх сіл у тылу і на фронце мы не зможам выйсці пераможцамі. Без гэтага нам не перамагчы ворагаў захада.

Гэта асабліва падкрэсліваецца наступленнем Врангеля, якое з'явілася як «гром з яснага неба» і прыняло пагражаючыя размеры.

КРЫМСКІ ФРОНТ

Не падлягае ніякаму сумненню, што наступленне Врангеля прадыктавана Антантай у мэтах аблягчэння цяжкага становішча палякаў. Толькі наіўныя палітыкі могуць верыць, што перапіска Керзона з тав. Чычэрыным магла мець

Рыхтаваць кадры і машыны да ўборачнай

Веснавая сяўба па Совецкай Беларусі на 3 чэрвеня закончана поўнасцю, уключаючы і познія культуры. Толькі асобныя калгасы і аднаасобныя двары дасяваюць апошнія гектары проса, грэчкі і караняплодаў.

Дружныя ўсходы з'явіліся ва ўсіх мясцах. З розных раёнаў, сельсоветаў і калгасаў паведамляюць, што азімыя і яравыя пасевы развіваюцца вельмі хутка. Ураджай абяцае быць высокім. Гэта—вынік хуткага і арганізаванага праводзення веснавой сяўбы.

Агульна вядомы факт, што да 18 мая амаль ва ўсіх раёнах рэспублікі стаяла халоднае надвор'е. Развіццё ўсходаў затрымлівалася. Затое з наступленнем пацяплення пасевы сталі бурна развівацца. Гэта значыць, што ўсе яравыя культуры будуць паспяваць амаль адначасова. Апрача таго, уборка ярыны пры ранняй сяўбе супадае з уборкай азімых. Відавочна, што ўборачная кампанія сёлета будзе патрабаваць куды больш напружанасці сіл, умення манеўраваць кадрамі, машынамі, чым у мінулыя гады.

Тэхнічнае ўзбраенне нашай сельскай гаспадаркі з кожным годам расце. Цяпер, бадай не знойдзеш такога калгаса, у якім не было-б той ці іншай машыны. Тэхнікай калгасы насычаны. Задача зараз у тым, каб **«асядлаць тэхніку і рушыць яе наперад... Тэхніка на чале з людзьмі, авалодаўшымі тэхнікай, можа і павінна даць цуды» (СТАЛІН).**

Ці трэба даказваць, што ад таго, **хто** асядлае багацейшую тэхніку ў нашых калгасах, будзе залежаць поспех уборкі вялікага ўраджаю?

На жаль, гэтага не разумеюць яшчэ не толькі кіраўнікі асобных

ведае. Не ведаюць таксу, што «кіраўніцтва» падрыхтоўкай кадрамі далей планаў, зводак і тэлеграм не пайшло.

У бульбяна-гародным і зернавым кіраўніцтвах становішча яшчэ горшае.

Курсы пры Тонежыцкай і Дзяржынскай, Горацкай, Чавускай і Крупскай МТС па гэты дзень не арганізаваны. Падрыхтоўка 290 машыністаў для шырокаахватных ільноцерабілак ВНІЛ-5 зрываецца.

Не адкладваючы ні на мінуту, трэба пачаць у кожным раёне масавую падрыхтоўку кадраў да ўборачнай. Лепшых ударнікаў і ўдарніц навучым працаваць на жняярках і касілках, ільноцерабілках і малатарнях, мялках і розных іншых машынах.

Не лепш справа і з падрыхтоўкай да ўборкі розных машын.

Паводле плана малатарань механічнай цягі трэба адрамантаваць 418 штук, а адрамантавана 33 штукі; снопавязалак трэба адрамантаваць 579, адрамантавана 35; жняярак трэба адрамантаваць 10.523, адрамантавана 1.207. Да пачатку сенакашэння асталіся лічаныя дні, а з 5.577 касілак адрамантавана толькі 963 штукі.

Тэмпы рамонту ўборачнага інвентару нездавальняючыя. А між тым, мы абавязаны не толькі ўсе машыны поўнасцю скарыстаць на ўборцы, але ўжо зараз пачаць падрыхтоўку кос да ўборкі зерневых культур, рыхтаваць складачныя памяшканні і навесы для малацьбы. Трэба прадугледзець магчымасць сырога надвор'я, таму неабходна рыхтаваць сушылкі для зярна.

Трэба, нарэшце, рамантуючы інвентар, рыхтуючы кадры да ўборачнай, яшчэ раз абдумаць пытанне арганізацыі працы, у адпаведнасці са сталінскім статутам сель-

...лонымі і каля 8 тысяч чалавек зарубленымі.

Апошняя лічба мной правяралася з некалькіх крыніц і блізка да ісціны, тым больш, што першы час палякі раптуча адмаўляліся здавацца, і нашай конніцы прыходзілася літаральна прабіваць сабе дарогу. Гэта—першы рэзультат.

Другі рэзультат: 3-я польская

Трэці рэзультат: 6-я польская армія (раён Каменец-Падольска), страціўшы апору ў сваім левым флангу, з боязні быць прыпёртай к Днестру, пачала свой адход.

Чацверты рэзультат: в моманту прарыву пачалося наша агульнае імклівае наступленне па ўсяму фронту.

ЛЁС 3-ай ПОЛЬСКАЙ АРМІІ

З прычыны таго, што пытанне аб лёсе 3-яй польскай арміі для большасці няяснае, то на гэтым я спынюся больш падрабязна.

Адарваная ад сваёй базы і страціўшая сувязь, 3-я польская армія апынулася перад небяспекай папасці ў палон цалкам. З прычыны гэтага яна пачала паліць абозы, узрываць склады, псаваць гарматы.

Пасля першых няўдачных спроб к адступленню ў парадку яна вымушана была пусціцца ў бегства (пагалоўнае бегства).

3-я частка арміі (усяго ў 3-яй польскай арміі налічвалася каля 20 тысяч байцоў) папала ў палон ці была зарублена; другая трэць яе, калі не больш, пакідаўшы зброю разбеглася па балотах, лясах — рассеялася.

Толькі астатняя трэць, і нават рассеялася па лясах.

Ва ўсякім выпадку трэба лічыць, што 3-яй польскай арміі не існуе; тыя-ж астаткі яе, якія дабраліся да сваіх, маюць патрэбу ў вялікім рамонце.

тысяч. Намі ўзята каля 70 гармат, не менш 250 кулямётаў, велізарная колькасць вінтовак і патронаў, яшчэ непадлічаная.

Такавы нашы трафеі.

СТАНОВІШЧА НА ФРОНЦЕ

Цяперашняе становішча на фронце можна абрысаваць наступным чынам: 6-я польская армія адходзіць, 2-я адводзіцца на перафармаванне, 3-я фактычна не існуе, яе замяняюць новыя польскія часці, узятыя з Заходняга фронта і з далёкага тылу.

Чырвоная армія наступае па ўсяму фронту, перайшоўшы за лінію; Оўруч—Карасцень—Жытомір—Бердзічэў, Казатын—Калінаўка—Вінніца—Жмерынка.

ВЫВАДЫ

Але было-б памылкай думаць, што з палякамі на нашым фронце пакончана ўжо.

Мы-ж ваюем не толькі з палякамі, але з усёй Антантай, якая мабілізавала ўсе чорныя сілы Германіі, Аўстрыі, Венгрыі, Румыніі і забяспечвае палякаў усімі відамі снабжэння.

Апрача таго, не трэба забы-...

...го, каб фразай аб міры прыкрыць падрыхтоўчыя работы Врангеля і Антанты к наступленню.

Врангель не быў яшчэ гатоў, і таму (толькі таму) «чалавекалюбівы» Керзон прасіў Совецкую Расію папшкадаваць врангелеўскія часці і захаваць ім жыццё.

Антанта, відавочна, разлічвала, што ў момант, калі Чырвоная армія саб'е палякаў і рушыць наперад, — у гэты момант Врангель выйдзе ў тыл нашым войскам і разбурыць усе планы Совецкай Расіі.

Няма сумнення, што наступленне Врангеля значна абляпчыла становішча палякаў, але наўрад ці ёсць падстава думаць, што Врангелю ўдасца прарвацца ў тыл нашым заходнім арміям.

Ва ўсякім выпадку бліжэйшае будучае пакажа сілу і вагу врангелеўскага наступлення.

(БЕЛТА).

...дзелаў МТС, але нават і ў Наркамземе. Планаў тут шмат, па некалькі ў кожным кіраўніцтве, а вось канкрэтнай справай падрыхтоўкі кадраў не займаецца ніхто.

Ільнаводчае кіраўніцтва Наркамзема намеціла падрыхтаваць 16.920 чалавек, а пакуль што не падрыхтавала ні аднаго чалавека. Па зводцы лічыцца, што раёны рыхтуюць 352 ільноперабільшчыкаў для шырокаохватных ільноперабілак ВНІЛ-5, але як яны вучацца, як жывуць і авалодваюць тэхнікай—ніхто ў Наркамземе не ...

...ціць перакідкі вытворчых брыгад з участка па ўчастак, не дапусціць пераскаквання асобных калгаснікаў і калгасніц з брыгады ў брыгаду. Чоткая арганізацыя рабочай сілы плюс машынная тэхніка, асядланая добра падрыхтаванымі кадрамі, забяспечаць нам поспех уборкі, дадуць магчымасць сабраць багаты ўраджай.

Падрыхтоўка да ўборкі павінна разгарнуцца па ўсіх лініях і ў рамонце машын, і ў падрыхтоўцы ўборачных кадраў, і ў мерапрыемствах па барацьбе са стратамі.

—□□□□—

Пабудуем новыя самалёты-гіганты

НА БЯГУЧЫМ РАХУНКУ ДЗЯРЖБАНКА

У фонд пабудовы самалётаў-гігантаў на рахунак Дзяржбанка па 5 чэрвеня ўключна паступіла **453.369** рублёў **94** кап.

Учора працоўныя **Чырвона-Слабодскага** раёна ўнеслі 4.219 руб., **Дзяржынскага** — 3.835 руб., **Бешанковіцкага**—3.700 руб., **Клімавіцкага**—3.577 руб., **Полацкага**—3.382 руб., **Віцебскага**—3.355 руб., **Дубровенскага**—2.726 руб., **Бярэзінскага**—2.162 руб., **Чэрыкаўскага**—2.978 руб., **Сенненскага**—2.369 руб., **Жыткавіцкага**—1.728 руб., **Чавускага**—1.600 руб., **Кармянскага**—1.701 руб., **Шклоўскага**—1.500 руб., **Уваравіцкага** — 1.356 руб., **Суражскага**—1.316 руб., **Рагачоўскага**—1.000 руб., **Слуцкага**—797 руб., **Капаткевіцкага**—701 руб., **Ветрынскага** — 600 руб., **Свяцілавіцкага** — 633 руб., **Церахаўскага**—222 руб.

Па **Менску** ўчора ўнеслі: завод «Ударнік»—1.665 руб., супрацоўнікі Наркамзема—1.478 руб., супрацоўнікі ЦВК—865 руб., механічная пякарня—528 руб., шчотачная фабрыка—493 руб., аўта-рамонтная станцыя—805 руб., Менгорспажыўсаюз—467 руб., яўрэйскі дзяржаўны тэатр—110 руб., рэспубліканская станцыя жывёлаводоўлі—122 руб., выдавецтва БелАН—142 руб., Упаўкамзаг СНК—485 руб., спецснаб Белхарчтрэста—300 руб., аддзяленне землеўпарадкавання і меліярацыі Наркамзема—400 руб., супрацоўнікі міліцыі—540 руб., база Саюзшвэйзбыта—305 руб., 18-я школа—100 руб., 27-я школа—100 руб., лячэбніца-стацыянар «Чырвоната крыжа»—112 руб., школа ФЗВ кулінараў—254 руб., прыёмная радыёстанцыя—356 руб., Белпромсаюз—132 руб., механічная майстэрня Белшвэйтрэста—309 руб., друкарня Вышэйшай с.-г. комуністычнай школы — 160 руб., Галоўдартранс—150 руб., навукова-даследчы дарожны інстытут Галоўдартранса—165 руб., рабфак—203 руб., тэхнікум хлебапячэння—157 руб., завод малочнай кіслаты—407 руб., цэнтральны совет саюза бязбожнікаў—44 руб., 12-я школа—89 руб., кіраўніцтва Дзяржстраха—75 руб., ЗРК завода імя Молатава—215 руб., сталовая НКА—87 руб., сям'я Фельдман—20 руб., гр. Бейненсон—5 р. 82 к., Млечнік—5 руб. і інш.

—○—

„ПРАВДЕ" ПЕРАВЕДЗЕНА 453 тыс. РУБЛЁЎ

Учора на рахунак «Правды» № 120 у фонд пабудовы самалётаў-гігантаў Беларускай канторай Дзяржбанка пераведзена 316 тысяч рублёў. Усяго на ўчарашні дзень «Правде» пераведзена 453 тысячы рублёў.

РАБОТА ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР У МАІ

Папярэднія весткі па выпуску прадукцыі за май 1935 г. (без Наркомлеса і Наркомунутгандля)

УСЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	101,7	проц.
САЮЗНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	100,3	»*)
Наркамцяжпром	105,9	»
Наркамлегпром	102,2	»
Наркамхарчпром	94,3	»
РЭСПУБЛІКАНСКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ	102,9	»
Наркаммясцпром	102,9	»
Наркамгас	108,6	»

*) Без ільнопрадзільнай фабрыкі імя Карла Маркса, Наркамлегпрома і масларобчай галіны Наркамхарчпрома.

ВЫКАНАННЕ ПРОМФІНПЛАНА ЗА МАЙ ПА ГАРАДАХ БССР

Орша	110,5	проц.*)
Бабруйск	107,8	»
Магілеў	107,1	»
Барысаў	106,5	»
Рэчыца	105,6	»
Менск	103,6	»
Віцебск	102,8	»
Гомель	97,1	»

*) Без Асінторфа, Высокаўскага бровара і Мясакамбіната. Кіраўніцтва Наргасучота БССР.

Тав. ЧАРВЯКОЎ НА ВЕЧАРЫ ВЫПУСКНІКОЎ 20-ай ШКОЛЫ

4 чэрвеня на вечары выпускнікоў 10-га класа 20-ай менскай школы прысутнічаў старшыня ЦВК СССР і ЦВК БССР тав. **Чарвякоў.**

Пасля кароткага ўступнага слова дырэктара школы тав. **Сабалеўскага** з прывітальнай прамовай выступіў тав. **Чарвякоў.** Ён горача вітаў выпускнікоў з сканчэннем поўнай сярэдняй школы.

Тав. Чарвякоў успомніў сваю вучобу ў старой школе. Дарэвалюцыйная школа была школай для багатых. Дзеці працоўных не маглі атрымаць нават сярэдняй асветы. Толькі выпадкова адзінкі з дзяцей сялян і рабочых станавіліся настаўнікамі, аграномамі... Совецкая школа — школа працоўных усіх нацыянальнасцей — дае шырокую перспектыву для моладзі. Перад нашай моладдзю не стаіць пытанне «дзе дзявацца?», а стаіць толькі пытанне «кім быць?» Інжынерам ці доктарам, геолагам ці літаратарам, мастаком ці настаўнікам.

Тав. Чарвякоў адзначыў вялікую ролю выхавання партыяй совецкага настаўніцтва і ад імя партыі і совецкага ўрада і асабіста ад сябе, як бацькі, дзякуе педагагічнаму калектыву 20-ай менскай школы і асабіста класнаму настаўніку і выкладчыку матэматыкі выпускнога 10 класа тав. Міхаілу Іванавічу **Валасевічу** за адданую работу. Пад гучныя воплескі заканчвае тав. Чарвякоў сваю прамову, пажадаўшы шчаслівай будучыні выпускнікам.

— Мы шчыра дзякуем партыі і ўраду, рабочаму класу, якія стварылі для нас такую школу, — гаворыць у адказнай прамове выпускнік-выдатнік тав. **Каган Рыгор.**

— Не хапае слоў, каб выказаць удзячнасць школе і настаўнікам, — кажа ў сваёй прамове выпускніца Рая **Скварцова.**

Пасля чаю тав. Чарвякоў гутарыць, жартуе з выпускнікамі і настаўнікамі, прымае ўдзел у гульнях.

Пасля двух з паловай гадзін прабывання на вечары тав. Чарвякоў агледзеў памяшканне школы і развітаўся з усімі прысутнымі.

І. ЯНАЧКІН.

Аб парадку аграмаджання азімых пасеваў калгаснікаў, праведзеных імі ўвосень 1934 г., да ўступлення ў калгас

Пастанова Наркамзема БССР

У сувязі з паступленнем запросаў з месц аб парадку аграмаджання азімых пасеваў нова-ўступіўшых у калгасы калгаснікаў Народны камісарыят земляробства БССР прапануе калгасам кіравацца наступным:

1. Азімыя пасевы нова-ўступіўшых калгаснікаў, утвораныя імі ў індывідуальным парадку да ўступлення ў калгас, могуць быць аграмаджаны толькі на аснове добраахвотнай згоды кожнага калгасніка, нова-ўступіўшага ў калгас.

2. Меўшыя месца выпадкі прымусовага аграмаджання азімых пасеваў нова-ўступіўшых калгаснікаў, утвораных у індывідуальным парадку да ўступлення ў калгас, асабліва па Стара-Дарожскаму раёну, аб чым сведчаць паступаючыя скаргі ў НКЗБ і рэдакцыю газеты «Правда», з'яўляюцца парушэннем унутрыкалгаснай дэмакратыі і статута сельскагаспадарчай арцелі і павінны быць адменены.

3. Пры аграмаджанні азімых пасеваў нова-ўступіўшых калгаснікаў, утвораных імі да ўступлення ў калгас у індывідуальным парадку, патрэбна кіравацца пастановай НКЗБ ад 27-VII-1933 г., № 429, а іменна:

а) пры аграмаджанні азімых пасеваў нова-ўступіўшымі калгаснікамі, утвораных імі ў індывідуальным парадку да ўступлення ў калгас, праўленне калгаса абавязана налічыць калгаснікам працадні за фактычна затрачаную імі працу па падрыхтоўцы глебы і правядзенню гэтых пасеваў у адпаведнасці з устаноўленымі ў калгасе нормамі выпрацоўкі і здзельнымі расцэнкамі работ у працаднях, у сярэднім 18-20 працадзён з 1 гект.;

б) насенне, патрачанае калгаснікамі на правядзенне гэтых пасеваў, залічваецца як узнос у насенны фонд;

в) тыя калгаснікі, якія аграмадзілі свае азімыя пасевы, прымаюць удзел у размеркаванні калгаснага жыта і пшаніцы, якое паступае ў размеркаванне па працаднях пасля выканання калгасам абавязковай пастаўкі зярна дзяржаве, аплаты натурай МТС і засыпкі насенных фондаў, па ўсіх працаднях, выпрацаваных усёй сям'ёй такога калгасніка з пачатку года і налічаных за аграмаджаны пасеў згодна п. 1 гэтай пастановы;

г) за калгаснікаў, аграмадзіўшых свае азімыя пасевы, калгас аддае хлеб дзяржаве па нормах калгасаў. У тых выпадках, калі сабраны хлеб з пасеву калгасніка, уступіўшага ў калгас вясною, не забяспечвае здачы дзяржаве па абавязацельствах і засыпкі насенфондаў, пасля налічэння яму працадзён згодна п. 1 гэтай пастановы, то розніца пакрываецца калгасам за кошт данага калгасніка.

Народны камісар земляробства БССР БЕНЕК.

Цэнтральны Камітэт ВКП(б) з глыбокім жалем паведамляе аб смерці аднаго са старэйшых удзельнікаў рэвалюцыйнага руху ў царскай Расіі, члена ВКП(б)

АЛЕКСАНДРА САМОЙЛАВІЧА МАРТЫНАВА (ПІКЕРА),

паследаваўшай 5 чэрвеня г. г.

Партыйнае будаўніцтва

Менская партыйная арганізацыя правярае сваю гаспадарку

У менскай партыйнай арганізацыі разгарнулася праверка партыйных дакументаў. Першае пасяджэнне камісіі правёў саклатар гаркома тав. Рыскін у прысутнасці ўсіх членаў праверачнай камісіі. Правяраліся партыйныя дакументы партарганізацыі фабрыкі імя Тэльмана. Гэта быў наглядны інструктаж для ўсіх членаў камісіі.

Пры папярэдняй праверцы ўскрыт рад фактаў агідных, антыпартыйных адносін асобных членаў партыі і сакратароў парткомаў да хавання партыйных дакументаў і ўплаты членскіх узносаў.

У партарганізацыі арцелі «Чырвоны інвалід» пры праверцы ўстаноўлена, што ўсе партыйныя дакументы хаваюцца ў стале беспартыйнага работніка арцелі. У партарганізацыі млына «Адраджэнне» згублены ўсе ўчотныя карткі.

У партарганізацыі Менсаюзтранса ўчотныя карткі да таго абшарпаны, што ў іх разабраць нічога нельга. Дакументы партарганізацыі хаваюцца ў агульным стале гаража.

З 60 правераных учотных картак комуністаў хлебазавода ў 39 картках не ўказаны арганізацыі, у якіх уступалі ў члены і кандыдаты партыі.

У партарганізацыі фабрыкі «Кастрычнік» («Октябрь») выяўлена каля 30 выпадкаў разыходжання ў часе ўступлення ў партыю, годзе нараджэння паміж партбілетамі і вучотнымі карткамі.

З прычыны злачынных адносін да хавання партыйных білетаў у менскай арганізацыі ёсць рад фактаў згубы партбілетаў. За 1934 і чатыры месяцы 1935 года згублены 274 білеты. Ёсць такія партыйныя арганізацыі, якія маюць па 12 і больш выпадкаў згубы партыйных білетаў (комвуз, КІЖ, завод «Большэвік»).

Выяўлены абураючыя выпадкі неразумення палітычнага значэння партыйнага дакумента, абыходжання з партбілетамі, яўна граючага на руку класаваму ворагу. Напрыклад, т. **Пепялецкі** А. І. пакінуў свой партбілет у заклад у буфеце на вакзале, а партбілет **Васілеўскага А. А.** быў знойдзен у затрыманага ў п'яным выглядзе брата Васілеўскага.

У многіх комуністаў ёсць вялікая запазычанасць па партыйных узносах. Комуніст **Янушкевіч** (партарганізацыя Белснабзбыта) не плаціў членскіх узносаў на працягу пяці месяцаў. **Явуцік** (партарганізацыя Наркамфіна) восем месяцаў не плаціў членскіх узносаў і на працягу пяці месяцаў не ўзяўся на ўчот у сваёй арганізацыі.

Комуніст Рольбін (партарганізацыя ЦК МОПР'а) таксама тры месяцы не плаціў членскіх узносаў, а комуністу **Гофману** зборшчык членскіх узносаў замест адзнакі аб уплаце наклейваў у партбілеце адзіную марку ВЦСПС. Гофман не звярачаў на гэта ўвагі.

Выяўлена шмат фактаў, калі ў партыйных білетах не сходзяцца прозвішчы, імя і імя па бацьку з іншымі дакументамі комуніста. Часта нумары партбілетаў не сходзяцца з нумарамі ўчотных картак. Значная частка картак, правераных комуністаў менскай партарганізацыі, не падпісаны ўчотам і не заверaны пячаткай гаркома.

Большасць партарганізацый, разумеючы палітычную важнасць праверкі, праводзяць папярэднюю падрыхтоўчую работу. Аднак, ёсць факты неразумення сутнасці праверкі асобнымі партарганізацыямі. З партыйнай арганізацыі Саюзскур у дзень праверкі ў гарком з'явілася толькі 30 проц. комуністаў.

Праверка яшчэ не скончана і кіраўнікі першасных партыйных арганізацый павінны памятаць, што праверка партыйных дакументаў — гэта важнейшая палітычная справа, якая патрабуе выключнай увагі і папярэдняй сур'ёзнай работы.

АЛЛЕР.
БРОЦЕНКО.

ПРАВЕРКА ПАРТЫЙНЫХ ДАКУМЕНТАЎ— ВАЖНЕЙШАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ СПРАВА

Чакаючы выкліку ў камісію, комуніст Місілевіч задумаўся. Ён правярае, як ім выконваюцца абавязкі комуніста, свой пройдзены шлях. Не адзін Місілевіч. Комуністы завода імя **Кірава** 1 чэрвеня прыйшлі ў гарком для праверкі партыйных дакументаў з свядомасцю ўсёй палітычнай важнасці і адказнасці гэтай справы.

Кожны з іх, іменна ў дзень праверкі, больш чым у другія дні, адчуваў велізарную адказнасць, якую ён нясе, як комуніст перад

сваёй малаграматнасці. Некалькі раз яна прасіла былога сакратара парткома тав. **Гураліса**, і зараз заяўляла тав. Шамесу, каб дапамаглі ў вучобе, але ўсё гэта асталося без рэагавання». Хасіна гаворыць аб гэтым таму, што яна адчувае ўсю адказнасць перад сваёй арганізацыяй за невыкананне статута партыі.

Праверка дакументаў комуністаў завода імя Кірава ўскрывае вялікую запушчанасць «партыйнай гаспадаркі». У раззе

сярэднюю адукацыю. Ёсць многа выпадкаў, калі ў партыйных білетах і ў картках не зыходзяцца імя і па бацьку. У кандыдацкай і ўчотнай картках **Чарнушэвіча** зусім не ўказана яго імя і імя па бацьку. Толькі па пашпарту відаць, што яго завуць **Еўгеній Сямёнавіч**. Зусім ясна, што такі дакумент лёгка выкарыстоўваць класаваму ворагу.

Праверка выяўляе і дрэнную работу ўчоту гаркома. З правераных комуністаў завода імя Кірава, большасць картак не падпісаны

Аб скромнасці, далікатнасці і чуласці

Дапусцім такі выпадак. Па крывой бруднай вуліцы мястэчка Бярэзіна імчыцца аўтобус. Раптам з варот аднаго дома выскаквае чалавек, становіцца на вузкай маставой і загароджвае шлях машыне.

Бездапаможныя сігналы ні да чаго не прыводзяць. Упрамец не выходзіць з маставой. Вузкасць вуліцы не дазваляе размінуцца. Астаецца або пралажыць шлях па касцях чалавека, або выключыць матор. Шофер спыняе машыну.

Дзесяць, дваццаць, трыццаць мінут дарэмных угавораў ні к чаму не прыводзяць. Сярод усхваляваных пасажыраў раздаюцца галасы, заклікаючыя да расправы над апалеўшым.

Вакол аўтобуса натоўп мястэчковых ратазеяў усё больш узрастае.

Праз некаторы час на месца здарэння выязджае міліцыя на чале з начальнікам. У момант упартая чалавекападобная перашкода ўбіраецца.

Начальнік міліцыі, падбадзёрыўшы пасажыраў, жадае ім шчаслівай дарогі.

Нахала адпраўляюць у міліцыю, складаюць пратакол і аддаюць суду за хуліганства.

Але гэта толькі прадпалажэнне. У сапраўднасці-ж у Бярэзіна другія людзі і другія правы.

Некаторыя з іх, як хамелеоны быстра прыстасоўваюцца к начальству і чаго-б гэта ні каштавала стараюцца ўсяляк яму ўгадзіць. Ва ўгоду начальству могуць, напрыклад, затрымаць на гадзіну аўтобус, і трыццаць пасажыраў, нервуючыся і хвалюючыся, будуць чакаць непрывыкшую к усякім графікам руху жонку бярэзінскага ўпаўнаважанага камітэта загатовак Казіновіча.

Пасля гадзіны таміцельнага бяссэнснага чакання ў аўтобусе, пасажыры ўздыхнулі. Але дарэмна шофер дае папераджальны сігнал к адпраўцы. Сам Казіновіч таксама сабраўся ў Менск. Яму таксама патрэбна месца ў аўтобусе. Але яго няма, усе білеты прададзены.

Аблюбаваўшы добрае месца, якое заняла ехаўшая ў Менск з грудным дзіцём работніца фабрыкі «Октябрь» Лабанава, ён прапанаваў ёй грозным тонам аслабаніць яго. К паслугам Казіновіча з падхалімскай усмешкай падбег намеснік начальніка аддзела сувязі Ефіменка і не без ехідства прапанаваў ёй назад грошы за білет.

Лабанава, зразумела, адмовілася. Тады на дапамогу прыходзіць у міліцэйскай форме чалавек, прызваны сачыць за парадкам і баском прапануе:

— Грамадзянка, аслабаніце месца, або інакш прыцягну вас да адказнасці за... хуліганства.

На шчасце Лабанавай знайшоўся ў аўтобусе адзін грамадзянін, які добраахвотна ўступіў ёй месца. На гэтым скончылася бярэзінская гісторыя.

Ці адзінкава яна для некаторых бярэзінскіх начальнікаў?

Далёка не. Людзі, страціўшыя элементарную далікатнасць, элементарную чуласць, элементарную скромнасць, гэтыя рысы, якія адзначаюць большэвіка, пагрузшыя ў дробныя абывацельскія дрэзгі, прыкрываюцца званнем адказнага работніка.

Аўтобус прастаяў гадзіну. Больш трыццаці рабочых гадзін патрачана на вецер.

Колькі нерваў і крыві патрачана людзьмі з-за, па меншай меры, нечалавечага ўчынку.

А ў нас нярэдкі яшчэ выпадкі, калі фізічна больш моцны, захапіўшы месца ў трамваі, прымушае «вісець у паветры» старыка або старуху, або жанчыну з дзіцём.

Нярэдкі выпадкі грубага хамскага абыходжання ў кіно-тэатрах і т. д.

Аб далікатным, чулым, нічога агульнага не маючым з надуманым падхалімствам, абыходжанні ідзе гутарка.

Мы настолькі выраслі эканамічна і культурна, што гэтых перажыткаў рабскага мінулага цярпець не можам. Большэвіцкая чуласць, скромнасць, далікатнасць — усе гэтыя якасці ўпрыгожваюць чалавека, робяць яго поўнацэнным грамадзянінам, працаўніком соцыялістычнага грамадства.

За гэта кожны грамадзянін павінен змагацца.

А. ДЖЭЛЮК.

АБ ДАПАЎНЕННІ КРЫМІНАЛЬНАГА КОДЭКСА БССР арт. 85[1] І АБ ЗМЕНЕ арт. 106[1] ТАГО-Ж КОДЭКСА

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР.

Насустрач усебеларускаму народнаму святу

Так пішацца пісьмо Сталіну

Актыўнасць шырокіх рабочых і калгасных мас вакол справы пасылкі пісьма таварышу **СТАЛІНУ** з кожным днём расце. Знатныя людзі пачалі праз раённы друк калектыўна складаць пісьмо таварышу Сталіну. Асноўнае і цэнтральнае, што прапануюць амаль усе выступаючыя знатныя людзі, —гэта напісаць таварышу Сталіну аб тым, як мы ажыццяўляем мудрыя яго ўказанні, як мы пераможна будуем соцыялізм.

— Намі яшчэ не забыты дні,— пішуць калгаснікі калгаса **«Чырвоная зарава»**, Лепельскага раёна, —калі белапольскія акупанты здзекаваліся, катавалі, зневажалі працоўных Беларусі. Самі пераскыглі, самі перацярпелі. Але гэта мінула. За пятнаццаць год мы не толькі залячылі раны нанесеныя белапалякамі, а перабудавалі ўсё па-новаму, пабудавалі новае, раднае калгаснае жыццё. І гэтым абавязаны ў першую чаргу нашай комуністычнай партыі, нашаму любімаму правадыру і настаўніку— дарагому таварышу Сталіну. Пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, кіруемай таварышам Сталіным, мы вызваліліся ад белапольскай акупацыі, пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна мы вышлі на шырокую светлую дарогу радаснага калгаснага жыцця.

— Поспех работы па-новаму,— гаворыць знатны чалавек Віцебскага завода «Комінтэрн», брыгадзір тав. **Фрышман,**—вырашаюць жывыя людзі. Таму залатыя словы таварыша Сталіна аб выхоўванні чулых адносін да кадраў павінны легчы ў аснову ўсёй нашай работы. Вось аб тым, як гэта ажыццяўляецца, і напішам мы свайму правадыру.

— Таварыш Сталін,—гавораць рабочыя МТФ соўгаса «Чырвоны сейбіт», Першамайскага сельсовета, Гарадоцкага раёна, штодзённа клапоціцца аб нас, аб людзях, аб кадрах. Ён вучыць нас, як трэба жыць і працаваць. Мы памятаем яго словы, сказаныя на XVII партз'ездзе аб палепшэнні справы жывёлагадоўлі. Яны нам служаць шляхаводнай зоркай, у штодзённай нашай рабоце.

— Мы будзем гаварыць у сваім пісьме Сталіну лічбамі здабытага торфу, жывымі людзьмі, асвоіўшымі тэхніку торфаздабычы. У сваім пісьме мы выразім любоў, адданасць нашай партыі, яе стойкаму трыбуну Сталіну, мы запэўнім яго, што будзем з яшчэ большай энергіяй і сілай пад кіраўніцтвам партыі няўтомна змагацца за торф — заяўляюць лепшыя ўдарнікі смалявіцкага торфзавода.

Школьнікі, піонеры даведаўшыся аб прапанове кіраўцаў, таксама не жадаюць аставацца ў баку. Выдатнікі 1-й полацкай школы праз раённую газету **«Чырвоная Полаччына»** просяць, каб «у гэтым пісьме не забылі напісаць нашаму дарагому і любаму Сталіну і пра нас, дзяцей-школьнікаў. Мы хочам, каб дарагі Сталін ведаў, што і нам жывецца многа лепш, чым назад некалькі гадоў назад. Трэба абавязкова напісаць таварышу Сталіну, што піонеры, усе школьнікі шлюць яму палкае піонерскае прывітанне. Няхай таварыш Сталін ведае, што мы яго любім як свайго бацьку. Калі вырасцем, будзем працаваць так, як працуюць яго лепшыя вучні—большэвікі».

Так распачалі ў розных кутках БССР знатныя людзі прадпрыемстваў і калгасаў пісаць свае пісьмо таварышу Сталіну. Гэтыя лепшыя думкі і прапановы знатных людзей будуць аб'яднаны ў адзін дакумент, у адно калектыўнае пісьмо знатных людзей вялікаму правадыру—роднаму Сталіну.

Па старонках раённых газет

Не асталося амаль ні адной раённай газеты, якая-б не вяла масавай работы ў звязку з пісьмом кіраўцаў, не асвятляла-бы ходу падрыхтоўкі да ўсенароднага свята, не прадстаўляла-б сваіх старонак для выступлення знатных людзей.

«КАЛГАСНІК СТАРОБІНШЧЫНЫ» змясціў пісьмо знатнага чалавека—члена прэзідыума II усе-

Доўгім. А вось нядаўна нас наведалі беларускі пісьменнік **Пятрусь Броўка** і кампазітар **Любан**».

Газета **«Чырвоная Полаччына»** надрукавала водгук рабочых мясакамбіната на пісьмо кіраўцаў. У гэтым выступленні характэрна заява рабочага тав. **Фейгельмана**:

—Я яўрэй, мяне не лічылі за чалавека. Я эксплаатаваўся ўдвая. Пагромы, здзекі—вось што было

сваёй партыяй.

Член бюро гаркома тав. **Варончанка** пры праверцы знаёміцца падрабязна з комуністам, не толькі па дакументах. Ён у кожнага пытае аб яго вучобе, аб выкананні партыйных нагрузак, аб жыцці ў сям'і.

Комуніст Місілевіч — стары рабочы, па ўмовах сваёй работы (працуе загатоўшчыкам) адарваўся ад партжыцця, не працуе над павышэннем свайго палітычнага ўзроўню. Тав. Варончанка тут-жа дагаварваецца з сакратаром парткома **Шамесам** аб стварэнні ўмоў Місілевічу для яго вучобы.

Кандыдат партыі тав. **Хасіна,** на праверцы гаворыць: «За час сваёй хваробы, я адстала ад вучобы. Самастойна займацца не магу па картак не запоўнена графа аб часе ўступлення ў партыю. На некаторых картках няправільна запісана адукацыя комуністаў. У ўчотнай картцы комуніста **Спявак** указана—адукацыя хатняя, а ён скончыў палітэхнічны інстытут. У гэтага-ж Спявака соцпаходжанне запісана—«іншы», а ў сапраўднасці яго бацькі рабочыя і ён сам з 1917 па 1921 год працаваў на заводзе «Чырвоны Окцябр» у Мазыры, а астатнія гады — ў Менску на заводах імя Молатава і імя Кірава. Спявак, як і ўсе астатнія, прынёс з сабой не толькі дакументы, але і неабходныя даведкі.

У ўчотнай картцы комуніста **Кацэвіча** запісана — адукацыя ніжэйшая, а ў сапраўднасці ён мае учотам гаркома і не завераны пячаццю. Аб безадказнасці ў адносінах да партыйных дакументаў ў парткоме завода гаворыць такі факт: комуністу **Драздў Янку** вынесена суровая вымова, але-ж гэта вымова занесена ў партыйную картку **Драздя Фёдара,** і Дрозд Фёдар законна абураны.

— Як гэта так? У мяне няма ніякіх партыйных спагнанняў. Я не ведаю, чаму гэта мне прыпісалі.

***

Кожны дзень у менскі гарком партыі прыходзяць дзесяткі комуністаў для праверкі сваіх дакументаў. І гаркому трэба паклапаціцца і аб тым, каб чакаючым сваёй чаргі комуністам не прыходзілася стаяць у цёмным калідоры.

ФРЫД.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

1. Дапоўніць крымінальны кодэкс БССР арт. 85^1 у наступнай рэдакцыі:

«85^1. а) Пераплаўка дзяржаўнай разменнай металічнай манеты (сярэбранай, нікелевай, меднай, бронзавай) у зліткі, а таксама скарыстанне гэтай манеты для вырабу розных рэчаў караецца — пазбаўленнем свабоды на тэрмін да 3-х гадоў з канфіскацыяй адпаведных зліткаў і вырабаў з разменнай манеты.

б) Тыя-ж дзеянні, калі яны робяцца ў відзе промыслу, караюцца пазбаўленнем свабоды на тэрмін не ніжэй трох гадоў з канфіскацыяй усёй маемасці асуджанага».

2. Арт. 106 таго-ж кодэкса запісаць у наступнай рэдакцыі: «106^1. Пагроза забойствам, гвалтам або знішчэннем маемасці, зробленая ў сувязі з службовай або грамадскай дзейнасцю асобы, якой пагражаюць, караецца — пазбаўленнем свабоды да трох гадоў, або папраўча-працоўнымі работамі да аднаго года».

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР
М. ГАЛАДЗЕД.

Ч. в. абавязкі сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта БССР
Е. ЖУКОВІЧ.

2 чэрвеня 1935 г.

саюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў **Сцешыца Гаўрылы.**

У сваім выступленні Сцешыц расказвае, як калгас дабіўся перамог у рэзультаце правільнага ажыццяўлення ўказанняў партыі і ўрада. У сваім пісьме тав. Сцешыц піша: **«Усяго не пераскажаш адразу. У вачах жывым становіцца таварыш Сталін, такі просты, клапатлівы, любімы ўсімі народамі чалавек».**

Параўноўваючы становішча сваёй вёскі раней і зараз тав. Сцешыц гаворыць: «Наўрад ці раней хто адважваўся нават падумаць, што ў Доўгім ён пабачыць, к прыкладу аўтамашыну. А зараз мы маем сваю калгасную аўтамашыну. Нават чужога чалавека зрэдку калі можна было ўбачыць у раней. Зараз я раўнапраўны ўдзельнік соцыялістычнага будаўніцтва. Мае дзеці вучацца, я жыву ў добрай кватэры, я стаў чалавекам. І ўсё гэта вынік нацыянальнай палітыкі нашай партыі ї мудрага кіраўніцтва таварыша **Сталіна.**

«ЧЫРВОНАЯ ЛАГОЙШЧЫНА» надрукавала выступленне лепшага конюха калгаса **«Чырвоны шлях»** тав. **Куніцкага,** які расказаў: «За маю работу ў мінулым годзе Наркамзем БССР мяне прэміраваў. Конегадоўля—гэта мая любімае справа. Поўным захаваннем маладняка, стопроцантнай злучкай усіх конематак, прыкладнай пастаноўкай догляду конскага пагалоўя, даб'юся, каб наша конегадоўчая ферма стала ўзорнай не толькі ў раёне, але па ўсёй Беларусі.

Мы раскажам працоуным Грузіі аб ордэнаноснай Совецкай Беларусі

(Гутарка з старшынёй брыгады грузінскіх совецкіх пісьменнікаў тав. Беніто БУАЧЫДЗЕ)

Беніто Буачыдзе нарадзіўся ў 1905 годзе. Літаратурнай дзейнасцю пачаў займацца ў 1923 годзе, у перыяд прыходу ў грузінскую літаратуру другога пакалення пролетарскіх пісьменнікаў.

Член ВКП(б). Крытык. Кіруе секцыяй крытыкаў пры праўленні ССП Грузіі. З'яўляецца дэканам літфака дзяржаўнага грузінскага ўніверсітэта ў Тіфлісе. Узначальвае дэлегацыю грузінскіх совецкіх пісьменнікаў, якія прыехалі ў БССР.

Грузінскі пролетарыят атрымаў у спадчыну шмат каштоўных помнікаў культуры і мастацтва.

Але ніколі ні грузінская літаратура, ні грузінскае мастацтва не ведалі такога бурнага ўздыму і незвычайнай шматграннасці, як у перыяд дыктатуры пролетарыята. Ніколі Грузія не мела такой высокай тэатральнай культуры, як у наш час.

Каланізатарская палітыка рускага царызма цяжкімі абцугамі абмяжоўвала і душыла творчасць грузінскага народу. Гаворачы пра спадчыну грузінскай культуры і літаратуры, мы менш за ўсё павінны мець і маем на ўвазе яе адзінасць, агульнанацыянальнасць і простую ідэйную ўзаемнасць. Такой ідэйнай агульнанацыянальнай літаратуры не існавала і не існуе. Не адмаўляючыся ні ў якім разе ад спадчыны ў галіне грузінскай літаратуры, мы ў першую чаргу вылучаем у ёй дэмакратычную, рэволюцыйную яе частку.

Меншавікі, як уся агульная сям'я нацыянал-дэмакратаў «дэмакратычнай» Грузіі, не толькі не эмаглі закласці падмурку новага вялізнага мастацтва, але і прывялі існаваўшае да іх да поўнага [illegible] давялі яго да ідэйнай і мастацкай беднасці. Літаратуру і мастацтва запоўніў разгул шавіністычных настрояў, тыповых для меншавікоў і ўсіх іншых дробнабуржуазных партый. Меншавікі не толькі не праявілі праблеску творчага ўздыму на фронце культуры, не толькі не клапаціліся пра росквіт вялізнага, соцыяльна значымага мастацтва—літаратуры, але стварылі варварскія ўмовы для сапраўдных мастакоў—творцоў.

Наша партыя не толькі акружае клопатамі майстроў літаратуры і мастацтва, але вырошчвае шматлікія маладыя кадры, якім з першых крокаў аказваецца вялікая дапамога.

З часоў пролетарскай рэволюцыі пачынаецца новая эпоха на фронце літаратуры і мастацтва. Супроць патрабаванняў гэтай эпохі прадаўжальнікі нацыянал-дэмакратычнай меншавіцкай літаратурнай рэакцыі павялі барацьбу, якая выявіла сябе ў аголеным нацыяналізме, паклёпе на пролетарскую рэволюцыю і т. д. Хоць гэта барацьба прадаўжаецца і да сёняшняга дня, але расстаноўка сіл ужо далёка не тая.

Лепшая і найбольш талентлівая частка грузінскай мастацкай інтэлігенцыі звязала свой творчы лёс з пролетарскай рэволюцыяй. Вырас і творча ўмацаваўся аграмадны фонд совецкай літаратуры, соцыялістычнага мастацтва.

Грузія, прыгнечаная і забітая ў мінулым царская калонія, з краіны аграрнай стала совецкай Грузіяй, ператварылася ў краіну індустрыяльна-аграрную. Гэты гістарычны працэс суправаджаўся і суправаджаецца бурным разгортваннем культурнай рэволюцыі. Вырасла і ўмацавалася грузінскае выяўленчае мастацтва, тэатральная культура, кіно, архітэктура і інш. Незвычайна ўзрос попыт на кнігі. Працоўныя Грузіі ўжо маюць на роднай мове багата тамоў поўнага збору твораў Леніна, 3 тамы «Капітала» К. Маркса і «Пытанні ленінізма» Сталіна.

Гістарычная пастанова ЦК ВКП(б) ад 23 красавіка разгарнула яшчэ большыя магчымасці перад нашай літаратурай, тэатрамі, музыкай, мастацтвам і кіно. Лепшая частка літаратараў звязала свой лёс з практыкай і канчатковымі мэтамі пролетарскай рэволюцыі. Найбольш яркім паказальнікам такой арганічнай адзінасці з рэволюцыйнай сучаснасцю з'яўляецца творчасць буйнейшага грузінскага паэта Галакціёна **Табідзе.** Толькі пролетарская рэволюцыя, толькі соцыялістычнае будаўніцтва далі магчымасць велізарнаму майстру і арыгінальнаму паэту ўзбагаціць сваю творчасць новымі ідэямі, новым зместам і поўнацэнным мастацкім жыццём. Галакціён Табідзе ўжо даўно заслужыў пачэсную назву паэта рэволюцыі.

Выдатны пісьменнік, адзін з лепшых майстроў сучаснай грузінскай літаратуры Міхаіл **Джавахішвілі** доўга і настойліва імкнуўся ізалявацца ад эпохі, але ў апошнія гады Джавахішвілі надрукаваў вялізны раман «Арсен з Марабды». Гэты раман, бясспрэчна, выводзіць пісьменніка з ідэйна-творчага тупіка. Раман у шырокіх рэалістычных танах малюе звярыную эксплаатацыю і здзекі феадалаў-дваран і не менш звярыную каланізатарскую дзейнасць рускага царызма. Пры ўсіх сваіх недахопах гэты раман, бясспрэчна, з'яўляецца яркай сведкай таго, што пісьменнік становіцца на шлях ломкі свайго старога ідэйна-мастацкага светапогляду.

Сур'ёзныя і настойлівыя захады робіць да поўнага станаўлення на нашы совецкія пазіцыі і другі славуты грузінскі пісьменнік Ніко **Лордкіпанідзе.** Сведкай росту нашай грузінскай совецкай літаратуры з'яўляецца творчы ўздым, творчая актывізацыя і маладых кадраў пісьменнікаў.

Д. Шэнгелая сваімі апошнімі творамі пра дарэволюцыйную Грузію і наша калгаснае будаўніцтва даў нам узоры радасных, цікавых твораў. У апошняй сваёй кнізе ён разгортвае перад намі малюнак ломкі быту ў гарах і нараджэння новага совецкага быту.

Раждэн **Гветадзе**—цікавая, каларытная фігура сярод моладзі. Ён напісаў, акрамя сваіх паэтычных, высокамастацкіх вершаў, некалькі празаічных твораў, як напрыклад: «Чыакаона», «Мурза-Хан» і інш. У вострых і цікавых фарбах ён паказвае нам астаткі класавых ворагаў, іх нікчэмнасць, іх неўнікнёную пагібель.

Дакументам росту грузінскай літаратуры з'яўляецца і кніга **А. Кутатэлі** «Твар у твар». Ён адзін з першых паказаў панаванне меншавікоў над працоўнымі Грузіі і нарастанне рэволюцыйных сіл сярод працоўных.

Найбольш яркай сведкай нашага росту з'яўляецца творчасць Сымона **Чыкавані.** Пачаўшы з дробна-буржуазнага бунтарства і «першабытнага» футурызма, Чыкавані за апошнія гады стаў цалкам на совецкія пазіцыі, адлюстроўваючы сваёй творчасцю глыбокія працэсы соцыялістычнага будаўніцтва.

Адным з яркіх доказаў росту нашай пролетарскай літаратуры з'яўляецца выхад першай кнігі рамана «Далоў кукурузную рэспубліку» пролетарскага пісьменніка Канстанціна **Лордкіпанідзе.** Ідэйна-мастацкая каштоўнасць рамана заключаецца ў тым, што ў адлюстраванні вёскі няма штампу, фальшывай мажорнасці і схем, а выкрыты і паказаны ўсе труднасці, непаладкі, няўменне працаваць, коснасць; разам з гэтым глыбока - рэалістычна адлюстравана, чаму і якімі шляхамі мы дабіваемся і перамагаем усе гэтыя труднасці на фронце соцыялістычнага будаўніцтва. Раман адлюстроўвае нараджэнне і крышталізацыю новага соцыялістычнага чалавека на вёсцы.

Значных поспехаў дасягнуў на сваім творчым шляху і другі пролетарскі пісьменнік Паўле **Саквարэлідзе.** У літаратуры ён працуе ўсяго некалькі год. Пакуль асноўная тэма яго раманаў—1905 год, гады рэакцыі і далейшыя гады рэволюцыйнай барацьбы. Пісьменніку ўдалося пераканаўча, з вялікай ідэйнай глыбінёй разгарнуць эпапею гераічнай барацьбы компартыі, рабочага класа і рэволюцыйнага сялянства.

П. Сакварэлідзе першы і лепш за ўсіх у грузінскай літаратуры адлюстраваў грузінскае падполле ва ўсёй яго шматграннасці, з яго гераізмам і адданасцю справе рэволюцыі.

Адной з адзнак росту мастацкай прозы з'яўляецца і апошні раман пролетарскага пісьменніка **П. Чхыквандзе.**

Пра рост совецкай літаратуры сведчыць з'яўленне такога твору, як «Ферро»—Барыса **Чхеідзе,** у якім глыбока адлюстраван працэс будаўніцтва новага гіганта соцыялістычнай прамысловасці. А таксама і раман **Полумардвінава**—«Горы абуджаюцца», у якім ён паказвае ўнядрэнне калгасных форм гаспадаркі ў далёкіх раёнах Грузіі, у прыватнасці, у Аджарыстане.

Грузінская совецкая паэзія, акрамя баявой лірыкі вядомых совецкіх паэтаў, мае ў сваім творчым активе высокамастацкія эпічныя творы, да якіх у першую чаргу трэба аднесці творы Аліо **Машашвілі.**

З кожным днём грузінская паэзія расце і ўзмацняецца, канчаткова пазбаўляючыся ад схематычнай «каляндарнай» лірыкі. Нарадзілася і расце маладая, моцная, сакавітая і квяцістая совецкая лірыка — **А. Машашвілі, Начакідзе, К. Каладзе, К. Лордкіпанідзе** і інш.

І старыя кадры пролетарскіх паэтаў, як **Эўлі, Зомлетэлі, Вакелі,** усё актыўней і актыўней уключаюць свой голас у агульны паток совецкай літаратуры.

Усё гэта разам узятае сведчыць пра тое, што соцыялістычны рэалізм з'яўляецца асноўнай і вядучай лініяй у развіцці нашай грузінскай совецкай літаратуры.

Нашы совецкія грузінскія пісьменнікі, у прыватнасці, лепшая іх частка, ужо глыбока адлюстроўваюць тыя найскладанейшыя працэсы соцыялістычнага будаўніцтва, якія адбываюцца ў нашай ордэнаноснай рэспубліцы.

Азнаёміўшыся з будаўніцтвам соцыялізма ў БССР—ордэнаноснай рэспубліцы мы раскажам працоўным нашай грузінскай ордэнаноснай рэспублікі пра тое, як у жорсткай і пераможнай класавай барацьбе працоўныя Совецкай Беларусі змагаюцца за пабудову бескласавага соцыялістычнага грамадства.

БЯЗДУШНЫЯ АДНОСІНЫ ДА ХВОРЫХ

У Менскім сухотным інстытуце бяздушна адносяцца да хворых. У палатах інстытута брудна, харчаванне дрэннае, часта настолькі дрэннае, што прыходзіцца адмаўляцца ад ежы. Былі выпадкі, калі хворым падалі абед з тухлай рыбы і такіх-жа яек.

Характэрным доказам пануючых у інстытуце парадкаў можа служыць той факт, што ляжачым хворым санітаркі падаюць раніцой ежу ў брудных халатах, у якіх яны працавалі ноччу.

Дактары, як правіла, спазняюцца на работу. Абход 25 палатачных хворых у доктара **Іргер** прадаўжаецца не больш 25 мінут. Доктар **Немчанка** даручыў нявопытнай асістэнтцы Рубінчык успрыснуць кальцый хворай **Сафонавай.** Але Рубінчык успрыснула кальцый не ў вену, а міма, што выклікала загнаенне рукі.

На скаргі хворых адміністрацыя не рэагуе. Гэта прымусіла іх звярнуцца ў наркамат аховы здароўя, але апошні накіраваў заяву «для рэагавання» ў той самы інстытут, на які скардзіліся. Рэагаванне-ж звялося к таму, што склікалі падпісаўшых скаргу хворых і работнікаў інстытута.

«Пазнаёміўшыся» на гэтым сходзе з пісаўшымі скаргу, доктар Іргер рэзка змяніла да іх адносіны, а да ложка члена партыі тав. Картушонка перастала падыходзіць нават у часе агульнага абходу. З прычыны такіх «чулых» адносін тав. **Картушонак** быў вымушан выпісацца датэрмінова.

У інстытуце ляжаў хворы **Місючэнка** з вёскі Гарнастай, Грэскага раёна. Становішча хворага пагоршала, і доктар Іргер прапанавала яму выпісацца з лячэбніцы.

Я не ўваходжу ў абмеркаванне пытання, наколькі сапраўды неабходна было накіраваць тав. Місючэнка дадому, але зусім недапушчальным і злачынным з'яўляецца тое, што тав. Місючэнка выпісалі ў момант, калі ў яго тэмпература паднялася да 39,7. Хворага, які ледзь трымаўся на нагах, інстытут накіраваў з праважатым на вакзал. На гэтым «дапамога» інстытута скончылася. А хвораму патрэбна было, каб дабрацца дамоў, праехаць на конях

АДМІНІСТРАЦЫЙНЫ ЗУД

Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі патрабуе строгага захавання калгаснай дэмакратыі. Нельга прымяняць нягодныя сродкі «кіраўніцтва» калгасамі пры дапамозе вымоў і штрафаў. Толькі масава-палітычная работа сярод калгаснікаў і калгасніц можа забяспечыць поспех у рабоце. Аператыўнасць і канкрэтнасць—вось якім павінен быць стыль кіраўніцтва.

Вялікі правадыр і настаўнік т. **Сталін** вучыць нас як трэба чула і беражна адносіцца да жывога чалавека.

Але вось што рабіць такім людзям, якія прывыклі адміністраваць, ляпіць штрафы направа і налева, судзіць, знімаць? Напрыклад, у членаў прэзідыума **ельскага** райвыканкома так і чэшацца рука—ляпнуць па якім-небудзь старшыні калгаса штрафам.

Не так даўно, як паведамляе т. **Шыляжкоў,** на пасяджэнні прэзідыума райвыканкома слухалі справаздачу старшыні калгаса **«Пролетарый»** т. **Трахімава;** ён дакладваў аб ходзе сяўбы. Сяўба, праўда, ішла слаба і парушаліся правілы агратэхнікі. Задача раённых і сельсавецкіх работнікаў заключалася ў тым, каб своечасова выявіць гэтыя факты, правесці ў калгасе належную работу і недапусціць іх паўтарэння. Аднак, райвыканком рашыў інакш і пастанавіў: «Аштрафаваць старшыню калгаса «Пролетарый» т. Трахімава на 50 руб. Прапанаваць Трахімаву паставіць на абгаварэнне праўлення калгаса пытанне аб парушэнні аграправіл, выявіць вінаватых у сяўбе непратручаным насеннем і прыцягнуць да адказнасці».

Райвыканком, як кажуць, задаў тон. Трахімаў зразумеў так: «штрафуюць мяне—і я павінен, значыць, штрафаваць». Ён пачаў штрафаваць брыгадзіраў, брыгадзіры—калгаснікаў...

— Чым мы горшыя?—рашылі члены прэзідыума **жыткавіцкага** райвыканкома і таксама пачалі штрафаваць направа і налева. На адным толькі пасяджэнні прэ-

Сад «Профінтэрн» у Менску. Лодачная станцыя.

Фото КУРСЕВІЧА.

На шляху да рэнтабельнасці

Летась наша фабрыка імя **Кагановіча** працавала рыўкамі, няроўнамерна. За першыя чатыры месяцы яна недадала дзяржаве 35 тысяч пар абутку. Дзякуючы выключнаму напружанню сіл у апошнія месяцы быў выканан гадавы план.

Уступаючы ў новы гаспадарчы год мы паставілі перад сабой задачу—выконваць план з першага-ж дня, не дапускаць штурмаўшчыны, якая адбіваецца на якасці прадукцыі і дэзарганізуе работу. Для гэтага мы **ўмацавалі кіраўніцтва цэхаў.** На чале іх паставілі высокакваліфікаваных работнікаў. З апарата перакінулі аднаго інжынера. Сур'ёзную ўвагу звярнулі на павышэнне ўзроўню тэхнічных ведаў рабочых. Арганізавалі тэхнічную вучобу. З 501 чалавека рабочых, якія павінны былі здаць тэхэкзамен, здалі 499, прычым 369 на «выдатна», і 101—на «добра». Апрача гэтага наладзілі тэхнічную вучобу для 362 рабочых ніжэйшай кваліфікацыі.

Устанавілі стымулюючую сістэму аплаты працы ў закройным цэху:

культурных адносін да работы: няроўнамерная строчка дэталей, крывая зацяжка, дрэнная цвікоўка і т. д. А гэта-ж дае вялікія страты. Фабрыка мае 26.539 руб. страт з-за невыканання плана пуска першасортнага абутку. Дакладнае прытрымліванне тэхналагічнага працэса дасць велізарныя вытворчыя рэзультаты.

Аб вялікіх рэзервах, якія мае фабрыка, гаворыць работа перадавых брыгад і ўдарнікаў. Брыгада прашыўшчыкаў тав. **Вінакурава** перавыканала красавіцкае заданне на 15,4 проц. і адначасова зэканоміла 34 кілограмы прадзіва «маккей» і 222 прашывачных голак. Не адстае ад яе брыгада Лейбовіча, Гітліна і інш.

Вялікі вытворчы эфект дае брыгадны і індывідуальны гаспадарчы разлік. Гэта відаць на прыкладзе закройнага цэха. Усе тры брыгады закройшчыкаў штодзенна перавыконваюць заданні і даюць эканомію скуры. Уперадзе ідзе брыгада **Батвініка,** якая за першы квартал

скурзаводаў мы атрымліваем часта скуру дрэннай адздзелкі. Замест максімальнай 4-міліметровай таўшчыні, якую яны абавязаны даваць, фабрыка атрымлівае ад іх скуру ў 6—7 міліметраў таўшчыні.

Ліквідацыя ўсіх пералічаных недахопаў забяспечыць больш хуткае паляпшэнне якасці прадукцыі і павелічэнне колькасці першасортнага абутку. Гэта, у сваю чаргу, дасць паніжэнне сабекошту.

Мы зараз распрацоўваем канкрэтныя мерапрыемствы па прымяненню вопыту менжынцаў. Спачатку мы яго пачнем прымяняць у адной—двух брыгадах закройнага цэха і ў працэсе гэтага вывучым магчымасць прымянення бальнай ацэнкі ў пашывачных цэхах ва ўмовах работы канвеераў.

Для ўліку недахопаў выпушчанай прадукцыі і запатрабаванняў спажыўцоў, у кожны бацінак будзе ўкладвацца картка. У ёй будзе ўказвацца адрас фабрыкі і просьба да спажыўца паведаміць заўва-

СУМНЫЯ ЖАРТЫ

Гісторыя „Мількі“

Прыехаў у калгас «13 кастрычнік» з Суража ветэрынарны доктар Іваноў. Як і належыць доктару, ён агледзеў коней. Можна сказаць, нават уважліва. Заглядаў у рот, шчупаў за бакі, стукаў па карку, і хто ведае доктарскія тонкасці!—у некаторых коней падымаў нават хвост.

Не спадабалася доктару толькі адна кабыла «Мілька». Чаму не спадабалася—цяжка сказаць. Стаяла яна спакойна, як і іншыя коні, глядзела весела, была, здаецца, задаволена доктарскім аглядам. Аднак, доктар узяў яе на падазрэнне, як неблаганадзейную.

Зірнуў доктар на калгасніка Бабенка Паўла, да якога прымацавана гэта кабыла. Не спадабаўся яму і Бабенка. Падазроным нейкім чалавекам паказаўся. Стаіць, жмурыцца і як-бы гіранічна паглядае на доктара.

Тут і заварылася каша. Доктар адразу рашыў, што і да чаго.

Трэба скласці акт. І склаў. Напісаў доктар у акце прыблізна так: «21 жніўня 1934 года па віне калгасніка Бабенка Паўла абартавала кабыліца «Мілька».

З актам ветдоктара—не жарты. Акт папаў у народны суд. Доўга не разважаючы, Бабенка Паўла пасадзілі на лаву падсудных. Следства? Якое там следства пасля акта такога «аўтарытэтнага» чалавека, як ветэрынарны доктар. Карацей кажучы, «злачынцу» Бабенка Паўла засудзілі на тры месяцы прымусовых работ. Як кажа прыказка, супроць ражна, г. з. супроць доктарскага акта,—не папрэш. Прышлося працаваць. Адпрацаваў. Адно дапякала, што падсудным стаў.

Хоць праз год, але гаворачы мовай юрыстаў, знайшоўся рэчавы доказ невіноўнасці падсуднага. Удзячная «Мілька» выручыла: у свой час, роўна 23 мая 1935 года, яна... ажарабілася.

Цяпер бывае так. «Мілька» пяшчотна ліжа языком сваё кучаравае жарабятка. Той круціць хвастом, брыкае і заўзята б'е мордачкай у вымя маткі. За маткай і дзіцем любіць назіраць Паўла Бабенка; ён тады думае:

— Дарагія мае, дарагія! Люблю я вас, люблю. Вось за што толькі мяне судзілі за вас?..

Чытач можа падумаць, што ўся гэта гісторыя—злосная фантазія. Дарэмна. Не абы хто, а досыць аўтарэтэтны чалавек—старшыня Суражскага райвыканкома тав. Асмалоўскі сцвярджае: «Быў такі выпадак».

— Якія-ж меры прыняты?—запыталі мы.

— Ніякія. Мы не атрымалі ад вас афіцыяльнага пісьма аб здарэнні ў нашым калгасе,—адказаў тав. Асмалоўскі.

Выходзіць, што гісторыя «Мількі» і яе гаспадара калгасніка Бабенка Паўла яшчэ не закончана. Яе павінен дапісаць пракурор рэспублікі.

М. РУДНЯНСКІ.

Вузялкі

Многім нашым чытачам напэўна вядомы Сямён Міхайлавіч Неаслабны і Пётр Самойлыч Прэлестнікаў, выведзеныя Салтыковым-Шчэдрыным у яго «Пестрых письмах».

... Абодва загадвалі аддзяленнямі: адзін—Сямён Міхайлавіч Неаслабны — аддзяленнем завязвання вузлоў, другі—Пётр Самойлыч Прэлестнікаў — аддзяленнем развязвання такавых. Сумеснае існаванне абодвух аддзяленняў прадстаўлялася надзвычай карысным таму, што як толькі, бывала, Сямён Міхайлавіч завяжа вузялок,

прафработнікі свае прамыя і найпершыя абавязкі па паляпшэнню матэрыяльна-бытавых умоў рабочых. Вузялок быў развязан, а далей—што ім да таго, што будзе далей.

Так абстаіць справа ў работнікаў праўлення саюза тарфянікаў з чуласцю. Нельга адмовіць ім і ў паслядоўнасці. Што ёсць, таго не ўтоіш.

23 мая «Звязда» змясціла матэрыял аб антысанітарных умовах на Асінторфе і бяздушных адносінах да хворай работніцы завода Фугельмая. 26 мая партыйны арганізатар Асінторфа паведаміў рэ-

каля 50 кілометраў.

Зусім ясна, што падобнае становішча ў інстытуце далей не можа быць цярпіма.

Св.

—о—

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Аб безгаспадарчасці і дрэнным доглядзе конскага пагалоўя ў калгасе імя Сталіна, Буда-Кашалёўскага раёна пісаў у рэдакцыю тав. **Буракоў.**

Райза паведамляе, што факты пацвердзіліся. Рашэннем агульнага схода старшыня калгаса Вараб'ёў знят з работы.

***

На пісьмо калгасніка Ш. Я. сакратар Бярэзінскага райкома камсамола паведамляе: факты, указаныя ў дапісе, пацвердзіліся. Багамос Барыс, будучы рахункаводам Якшыцкага сельсовета, растраціў 717 рублёў. Зараз Багамос знят з работы і выключан з радоў камсамола. Справа аб растраце грошай перадана ў нарсуд.

...зыцума райвыканкома,—як піша селькор **Стэльмак,** — за недахопы ў сяўбе былі аштрафаваны: брыгадзір калгаса імя Будзённага т. **Філюк Тарас**—на 100 руб., старшыня калгаса імя Сталіна **Дудзіч Ігнат**—на 100 руб. і 5 іншых брыгадзіраў таксама па 100 рублёў.

Мы пытаем—хто даў права раённым выканаўчым камітэтам штрафаваць старшынь калгасаў і брыгадзіраў? Гэтага права ім не даваў ніхто.

Сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі дае права праўленням калгасаў зніжаць колькасць працадзён брыгадзе ў межах да 10 проц. і ўстанаўляе прадзельны размер штрафаў у 5 рублёў.

Значыць, пастановы ельскага і жыткавіцкага райвыканкомаў аб штрафаванні старшынь калгасаў і брыгадзіраў **павінны быць адменены неадкладна, як незаконныя.**

за кожны міліметр зэканомленага хрому адпаведнае налічэнне на зарплату. Паншырылі прымяненне скуразамяніцеляў. Асабліва шырока ўкаранілі спецкардон на заднікі.

Прывялі таксама ў парадак запушчаны раней улік. Зараз мы маем магчымасць кожную гадзіну атрымліваць зводкі цэхаў аб ходзе выканання задання як па колькасці, так і па якасці і своечасова рэагаваць на недахопы.

Усё гэта забяспечыла штодзеннае выкананне і перавыкананне плана і зніжэнне сабекошту. За чатыры месяцы і 20 дзён мая план выканан на 103,9 проц. Сабекошт супроць плана зніжан на 4,6 проц., даўшы эканоміі за першы квартал 146 тысяч рублёў. Такавы першыя крокі да ўзорнай работы фабрыкі.

Цэнтральнай нашай задачай цяпер з'яўляецца барацьба за далейшае павышэнне якасці прадукцыі, за рэнтабельнасць прадпрыемства. Для гэтага ўсе ўмовы ёсць.

Вялікая частка нізкасортнага абутку выпускаецца з прычыны не...

выканала план на 113 проц. і дала 1904 руб. эканоміі, а за красавік—1.066 руб. эканоміі. Бліскучыя ўзоры работы паказваюць закройшчыкі **Ліпкер, Файн, Бернштэйн, Грэчанік і Алексеева.** Недарма **закройны цэх даў за чатыры месяцы 15 тысяч рублёў эканоміі.** Уздыму работы спрыяла добрая арганізацыя трыкутнікам цэха (Капелевіч, Голуб і Ліпкер) тэхнічнай вучобы, прасоўванне рабочых з ніжэйшай кваліфікацыі на вышэйшую і разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва.

Цягне фабрыку назад увесь час штампавачны цэх. Ён працуе дрэнна галоўным чынам таму, што кожны рабочы не мае дакладнай вытворчай нормы, няма стымулюючай сістэмы аплаты працы. Гэты цэх сістэматычна перавыдаткоўвае палувал, гуму і іншы матэрыял.

Не зрабілі мы яшчэ ўсяго, што магчыма зрабіць для зніжэння выдаткаў на матэрыялы і фарнітуру. Нам неабходна дабіцца ўкаранення гаспадарча-разрахунковых узаемаадносін з пастаўшчыкамі сыравіны. З **Віцебскага** і **Магілеўскага**

...карфеты.

Пашыраем асартымент абутку. Да гэтага часу фабрыка выпускала 6 відаў абутку (у мінулым годзе толькі два), а цяпер мы наладжваем выпуск яшчэ трох відаў. Намячаем таксама перабудаваць канвеер так, каб забяспечыць дакладныя заданні кожнаму рабочаму і праверку якасці яго работы. Уводзім таксама дыспетчэрызацыю паміж цэхамі і кіраўніцтвам фабрыкі.

Фабрыка імя Кагановіча ў мінулым годзе была адзначана пастановай майскага пленума ЦК КП(б)Б як адстаючая. Зараз яна перавыконвае план і робіць рашучыя крокі для паляпшэння якасных паказальнікаў. Але гэта нам не кружыць галаву, бо мы ведаем, што ёсць яшчэ і вялікія недахопы, асабліва ў галіне якасці прадукцыі. І мы ўпэўнены, што калектыў фабрыкі гэтыя недахопы ў бліжэйшы час ліквідуе і даб'ецца **высокаякаснай і бясстратнай работы.**

КЛІОРЫН.

Дырэктар фабрыкі імя КАГАНОВІЧА.

[illegible] развяжа, а потым Сямён Міхайлавіч зноў завяжа, а Пётр Самойлыч зноў развяжа.

Гэтымі днямі Сямён Міхайлавіч і Пётр Самойлыч знойдзены ў цэнтральным праўленні Саюза тарфянікаў. З не меншым поспехам, чым раней, прадаўжаюць яны там сваю плацатворную дзейнасць.

Грамадскі інспектар тав. Аксельрод абследваў становішча медыцынскага абслугоўвання на торфзаводзе «Дукоры». На заводзе няма амбулаторыі і ўрача. Медыцынскую дапамогу пры няшчасных выпадках аказвае... камендант пасёлка. Акт абследвання быў прыслан цэнтральнаму праўленню саюза для таго, каб яно дапамагло знішчыць непарадкі.

Работнікі праўлення зрабілі вельмі проста. Акт абследвання быў пераслан у рэдакцыю «Звязды» з просьбай прыняць патрэбныя меры. Так зразумелі дакцыя, што прыняты меры да выпраўлення выяўленых агіднасцей і вінаватыя ў дапушчэнні іх прыцягваюцца да адказнасці. Паведамленне было надрукавана ў газеце ад 27 мая.

Праўленне саюза з уласцівай яму аператыўнасцю адгукнулася на змешчаны матэрыял. 27 мая старшыня тав. Фангауз паведаміў, што «па прысланай заметцы мы даручылі тав. Беленькаму выявіць вінаватых і абгаварыць пытанне аб прыцягненні іх да адказнасці. Па вырашэнню пытання паведамім».

Паведамлення яшчэ няма. Невядома ці будзе яно наогул. Ва ўсякім выпадку можна быць спакойным. Справа, к агульнаму задавальненню, абышлася без праўлення саюза.

Фангауз і яго старанныя памочнікі прадаўжаюць завязваць і развязваць вузялкі.

М. РАБІНОВІЧ.

СПАБОРНІЦТВА ВЫХАВАЛА НОВЫХ ВАДЗІЦЕЛЯЎ МАШЫН

АГЛЯД ПІСЕМ

На 30 мая трактарны парк БССР выканаў план веснавых работ больш чым на 85 проц. 19 МТС, як **Хоцімская, Нараўлянская, Чачэрская** і інш., поўнасцю выканалі веснавы план трактарных работ.

Выклік члена ўрада брыгадзіра Капыльскай МТС **Зоні Рачок** аб павышэнні прадукцыйнасці работы трактара з тым, каб даць за сезон не менш 400 гектараў на ХТЗ і 200 на «ФП», сустрэў гарачы водгук і падтрыманне сярод усёй масы трактарыстаў БССР, якія актыўна ўключыліся ва ўсебеларускае спаборніцтва трактарных брыгад.

За апошнія дні рэдакцыяй атрыман з месц рад пісем, у якіх трактарысты, намеснікі дырэктароў МТС дзеляцца вопытам работы, падводзяць вынікі першага туру спаборніцтва трактарных брыгад.

Хацімская МТС,—піша тав. **Ханін,**—у пераводзе на мяккае ворыва выканала план веснавых работ на 101 проц. Узарана 2.457 гектараў. За час сяўбы зэканомлена 3.112 кгр. гаручага. У МТС няма ні адной трактарнай брыгады, якая-б не ўключылася ў спаборніцтва, не прапрацавала кожны радок пісьма Зоні Рачок.

Вопыт работы лепшых трактарных брыгад паказвае, што кожны трактарыст можа выпрацаваць за сезон не толькі 400 гектараў, але і значна больш. Вось, напрыклад, брыгада **Кавалёва.** Веснавы план яе 465 гектараў. На справе-ж брыгада ўзарала 625 гектараў. У сярэднім кожны трактар у брыгадзе даў 208 гектараў. Зараз брыгада ўздымае папары і ставіць сабой задачу—даць не менш 480 гектараў на трактар за сезон.

Брыгадзір Кавелёў дабіўся такіх вынікаў добрай падрыхтоўкай трактарыстаў сваёй брыгады, навучыўшы іх быць сапраўднымі вадзіцелямі стальных коней.

Няма ні аднаго калгаса, дзе-б брыгада Кавалёва не выканала дагавору. Калгасы, абслугоўваемыя брыгадай Кавалёва, раней за ўсіх скончылі сяўбу.

Бліскучыя вынікі першага туру спаборніцтва ў нашай МТС,—піша тав. Ханін,—асабліва паказальны, калі прасачыць за работай асобных трактарыстаў. Трактарыст **Сёмкін** за 25 дзён зарабіў 153 працадні і зэканоміў 100 кгр. гаручага. За гэту работу яму належыць 382 руб. 50 кап., плюс 35 руб. за гаручае —417 руб. 50 к. і 459 кгр. збожжа. Гэта акрамя бульбы і іншых прадуктаў.

Трактарыст **Шанькоў** выпрацаваў 141 працадзень і зэканоміў 139 кгр. гаручага. За гэта яму належыць 401 руб. 85 к. і 423 кгр. збожжа. Такіх трактарыстаў, як Сёмкін і Шанькоў, у МТС ужо многа. Усе яны і далей спаборнічаюць за першынства, за перадавое месца ў рэспубліцы. Лепшай брыгадай будзе лічыцца тая, якая не толькі высокаякасна выканае план, але і забяспечыць здачу тэхмінімума кожным трактарыстам.

Нараўлянская МТС к 15 мая выканала план на 107,8 проц. пры добраякаснай апрацоўцы глебы. Ва ўмовах Нароўлі, — піша т. **Ванькоў,**—гэта мае асаблівае значэнне, бо ўсе трактарысты тут новыя, маладыя, якія толькі аўладалі машынай. Не гледзячы на маладосць трактарыстаў, за ўвесь час палявых работ не было ні адной аварыі, ні адна машына не вышла са строю. Трактарысты **Менчанка, Антаненка, Кубіцкі, Яроменка, Ганчарэнка** і інш. рэгулярна перавыконвалі нормы, аручы ў змену па 4,5—5 гектараў на «ХТЗ». Зараз трактары пераключыліся на ўздым папараў, спаборніцтва прадаўжаецца.

Трактарныя брыгады **Ветрынскай МТС,**—піша т. Чайкоўскі,—перавыканалі вытворчае заданне. Брыгада трактарыста **Гацыхі** ўзарала 585,10 гектараў, выканаўшы план на 105 проц. На адзін трактар у сярэднім прыпадае 124,5 гектары пры заданні ў 116. Лепшыя трактарысты брыгады, як—**Дзядзінец Ягор, Бадзёрка Сцяпан** і **Вішнеўскі** сістэматычна перавыконвалі нормы і ў пераводзе на мяккае ворыва далі па 142 гектары на трактар. Брыгада тав. **Сончанка** дала 135 гектараў на трактар. Лепшыя трактарысты гэтай брыгады, як—**Пальчэўскі, Забела і Жванскі** далі па 150 і 154 гектары.

Трактарысты **першай Лепельскай МТС,**—піша т. Жураўлёў,—стрымалі сваё абавязацельства, данае ў адказ на заклік Зоні Рачок. 20 мая трактарны парк выканаў план на 144,2 проц., з'эканоміўшы 19 тон гаручага. У часе работы ні адной аварыі. Уперадзе брыгада **Карабаня,** якая выканала свой план на 150 проц. Лепшы трактарыст гэтай брыгады т. Ганчар Ягор рэгулярна перавыконвае нормы. Ён увесь час трымае пераходны сцяг МТС.

Чачэрская МТС,—піша т. **Слепчанка,**—арганізавалася ў сакавіку гэтага года. У першыя дні былі перабоі з дастаўкай гаручага. Не гледзячы на гэта мая брыгада вышла пераможцай у спаборніцтве і выканала план на 129 проц. Трактарысты маёй брыгады Дамасканаў, Патапенка, Самусёў і Макееў рэгулярна ўзорвалі ў змену па 4—5 гектараў. Уся МТС да 20 мая выканала свой план на 105 проц., узараўшы 2.445 гектараў пры эканоміі 3.000 кілограм гаручага.

З усіх гэтых матэрыялаў можна зрабіць толькі адзін вывад—заклік Зоні Рачок даць не менш 400 гектараў на «ХТЗ» і 200 на «ФП» зусім рэальны. Гэта паказаў першы тур спаборніцтва трактарных брыгад, гэта даказалі на справе дзесяткі лепшых трактарных брыгад. Спаборніцтва выхавала новых вадзіцеляў машын, якія добра аўладалі трактарам.

Зараз трактарны парк пераключыўся на ўздым папараў, пад'ём цаліны. Надыходзіць уборка, пачаўся другі тур спаборніцтва. Задача заключаецца ў тым, каб вопыт перадавых брыгад—Зоні Рачок, Гаравога, Гацыхі, Слепчанка і інш. стаў здабыткам усёй масы трактарыстаў. Спаборніцтва трактарных брыгад лішні раз пацвердзіла, наколькі праў быў таварыш **Сталін,** які ў сваёй гістарычнай прамове сказаў, што «тэхніка, на чале з людзьмі, аўладаўшымі тэхнікай, можа і павінна даць цуды».

—о—

Свой свайго не пазнаў

Справа пачалася так: атрымаўшы абавязацельствы па малакопастаўках, члены саматужных арцелей г. Мазыра палічылі, што гэта ні больш ні менш, як памылка, і паслалі дэлегацыю ў горсовет са скаргай.

— Таварыш старшыня. Гэта нейкая памылка. Промарцельшчыкі малака ніколі не здавалі, а сёлета давялі планы.

Выслухаўшы ўважліва дэлегацыю, старшыня горсовета Гамбург прышоў к вываду, што промарцельшчыкі правы. Але вызваліць іх ад малакопаставак сам ён не меў права. І таму рашыў параіцца з старшынёй РВК Жогавым. Дэлегацыі-ж Гамбург сказаў:

— Скажыце ўсім промарцельшчыкам, што малака пакуль што няхай не здаюць, а чакаюць майго адказу.

У адзін прыгожы дзень кожнаму члену арцелі, маючаму карову, горсовет прыслаў паведамленне аб штрафе за злачыннае невыкананне малакопаставак. Аказваецца, пасля таго, як у хадайніцтве было адмоўлена, горсовет, каб навярстаць упушчанае, прыняў экстраардынарныя меры: у адзін дзень ён аштрафаваў каля 50 арцельшчыкаў.

На гэтым «дружба» членаў арцелей з старшынёй горсовета Гамбургам была спынена. Больш таго, члены шавецкай арцелі падалі на горсовет заяву ў РВК:

«У сувязі з тым, што тт. Жогавым і Гамбургам (арцельшчыкі мелі на ўвазе старшынь РВК і горсовета—**Б. Ф.**) было ўзнята хадайніцтва аб зняцці з членаў арцелей промкааперацыі малакопаставак, арцельшчыкі чакалі адказу і малака не здавалі. Аднак, горсовет аштрафаваў усіх арцельшчыкаў па 58 рублёў.

Таму просім зняць гэты штраф».

Скарга гэта папала нам, старшыні па загатоўках тав. Гарнастаю. Апошні, як чалавек, які не любіць цяганіны, бюракратызма, не прымусіў арцельшчыкаў доўга чакаць адказу. Роўна праз... два тыдні праўленне шавецкай арцелі атрымала адказ:

«РВК растлумачвае, што падача скаргі не аслабаняла грамадзян **Жогава і Гамбурга(?!)** ад своечасовага выканання малакапаставак дзяржаве. Таму штраф на іх, накладзены горсоветам, правільны.

Вам належыць растлумачыць грамадзянам Жогаву і Гамбургу(?!), што калі яны выканаюць нядоімку па малакопастаўках, няхай звернуцца ў горсовет з заявамі аб зняцці з іх штрафу.

Нам. старшыні РВК Гарнастай».

Свой свайго не пазнаў. Мы не ведаем, ці растлумачыла праўленне шавецкай арцелі старшыні РВК Жогаву і старшыні горсовета Гамбургу змест гэтага выдатнага, з раду вон выходзячага дакумента. Аднак, нам добра вядома, што як Жогаў, так і Гамбург дагэтуль яшчэ малакопаставак не выканалі.

БАГДАНІК.

ФРАЛОЎ.

НОВЫ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН У ПОЛЬШЧЫ

Парламенцкая фракцыя ўрадавага «беспартыйнага блока» («Б. Б».) прыняла праект новага выбарчага закона ў польскі сойм і сенат. Праект будзе, несумненна, прынят соймам і сенатам, дзе ўрадавы блок мае большасць.

Мэта новага выбарчага закона, таксама як і новай фашысцкай канстытуцыі — **замацаваць пазіцыі кіруючай групоўкі манапалістычнага капітала і буйных памешчыкаў, зросшайся з імі ваеншчыны і вышэйшай бюракратыі.** Гэта асабліва важна ў сучасны момант, калі смерць маршала Пілсудскага пазбавіла дыктатуру звязанага з яго імем арэолу. Пазбаўленая гэтага фігавага ліста, фашысцкая дыктатура прадстала перад масай ў настолькі аголеным выглядзе, што рашыла на-спех напяліць новае «канстытуцыйнае» адзенне.

Кіруючы лагер польскага фашызма вельмі добра аддае сабе адчот у тым, што яго масавая база хутка звужваецца, што сярод працоўных мас не карыстаецца папулярнасцю ні яго ўнутраная палітыка, ні яго знешняя палітыка, якая, на думку шырокіх народных мас, вядзе к падначаленню Польшчы інтарэсам германскага імперыялізма. Кіруючы лагер разумее, што ў гэтай абстаноўцы больш ці менш «нармальныя» выбары прынеслі-б «беспартыйнаму блоку» катастрафічнае паражэнне.

Новы выбарчы закон, несумненна, апраўдае ўскладаемыя на яго надзеі **Новы польскі сойм будзе копіяй цяперашняга германскага рэйхстага,** у якім людзі па камандзе ўстаюць і падымаюць рукі, па камандзе крычаць «гайль».

Новы выбарчы закон, як і новая канстытуцыя, выклікаў нездавальненне ў шырокіх народных масах Польшчы. У масавых рабочых арганізацыях у рэфармісцкіх профсаюзах, нізавых арганізацыях соцыялістычных партый, у арганізацыях «сялянскай партыі» расце бражэнне, расце **воля да барацьбы з фашысцкай рэакцыяй.** («Правда»)

—о—

УРАДАВЫ КРЫЗІС ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). Пасля адстаўкі габінета Буісона прэзідэнт Лебрэн зноў прапанаваў яму сфармаваць габінет, але Буісон адмовіўся. Тады прэзідэнт даручыў складанне габінета старшыні сената Жанэнэ. Жанэнэ таксама адмовіўся, пасля чаго прэзідэнт зрабіў тую-ж прапанову Лавалю. Лаваль учора таксама адмовіўся. Сёння раніцой прэзідэнт зноў даручыў Лавалю сфармаваць габінет. Лаваль згадзіўся.

***

ПАРЫЖ, 5 чэрвеня (БЕЛТА). Лаваль адмовіўся сфармаваць габінет. Ён заявіў, што хоць рашэнні, прынятыя радыкаламі, задавальняюць яго, аднак паводзіны фракцыі радыкал-соцыялістаў прымушаюць яго сумнявацца ў тым, ці знойдзе ўрад неабходнае падтрыманне ў палаце дэпутатаў для правядзення энергічных мер. Прэзідэнт Лебрэн выклікаў да сябе Буісона і Эрыю.

ГУТАРКА ЛАВАЛЯ З Т. В. ПАЦЁМКІНЫМ

ПАРЫЖ, 4 чэрвеня. (БЕЛТА). Паведамляючы, што ўчора адбылася гутарка паміж міністрам замежных спраў п. **Лавалем** і паўпрэдам СССР у Парыжы тав. **Пацёмкіным,** французскі друк ставіць гэту гутарку ў сувязь з учарашнім візітам германскага пасла Кестэра к Лавалю, надаючы гэтым фактам вялікае палітычнае значэнне.

Паводле вестак блізкага да Лаваля супрацоўніка «Пці парызьен» Бургеса, гутарка Лаваля з Кестэрам датычылася перш за ўсё германскага мемарандума «аб несумяшчальнасці» франка-совецкага дагавору з Лакарно.

Апрача таго, Лаваль гутарыў Нейрата, агалошаным на канферэнцыі ў Стрэзе.

Гэта тэма была, як дадаткова паведамляе «Эвр» і «Эко дэ Пары» цесна звязана з перагаворамі аб паветраным пакце паміж заходнімі дзяржавамі, на заключэнні якога настойвае Германія і перагаворы аб якім Францыя згодна пачаць.

Вядомы журналіст Петрынакс у газеце «Эко дэ Пары» таксама паведамляе, што Саймон, Мусаліні і Лаваль гатовы пачаць перагаворы з Берлінам аб паветраным пакце. Аднак, Лаваль пры гэтым удакладняе, што згодна совецка-французскага пратакола ад 5 снежня 1934 г., ніякі пакт не будзе пад-

ПРОВАДЫ ЦЕЛА ВАСЫФ ЧЫНАРА

МАСКВА, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). 4 чэрвеня адбыліся провады цела памёршага пасла Турэцкай рэспублікі п. **Васыф Чынара.**

К 5 гадзінам 30 мін. вечара ля будынка турэцкага пасольства выстраіліся доўгія шарэнгі ганаровага караула з курсантаў школы ВЦВК і эскадрон кавалерыйскай дывізіі імя Сталіна.

Для провадаў цела нябожчыка - пасла ў зале турэцкага пасольства сабраліся: прадстаўнік старшыні ЦВК Саюза ССР тав. М. І. **Калініна** тав. В. А. **Мягкі,** т.т. М. М. **Літвінаў,** А. П. **Розенгольц,** Н. Н. **Крэсцінскі,** Б. С. **Стаманякоў** М. М. **Кагановіч,** Ш. З. **Эліява,** А. І. **Егараў,** С. М. **Будзённы,** В. М. **Орлоў,** І. А. **Халепскі,** Р. П. **Эйдэман** і інш.

Прысутнічаюць таксама ў поўным складзе дыпламатычны корпус на чале з старшынёй-італьянскім пасолом п. **Аттоліка,** ваенныя аташэ, прадстаўнікі народных камісарыятаў, совецкай грамадскасці, работнікі навукі, мастацтва і, у прыватнасці, артысты Вялікага тэатра, нядаўна наведаўшыя Турцыю, прадстаўнікі совецкага і замежнага друку і інш.

Над залай плывуць жалобныя гукі музыкі. Ля труны нябожчыка змяняецца ганаровая варта. У 5 гадзін 55 мін. у апошнюю змену ганаровай варты становяцца: тав. М.М Літвінаў, старшыня дыпламатычнага корпуса— італьянскі пасол пан Аттоліка, аўганскі пасол пан Абдул Гусейн Хан-Азіз, румынскі пасланнік пан Чыунту.

У 6 гадзін труна знімаецца з пастамента, выносіцца к пад'езду пасольства і ўстанаўляецца на лафеце. Турэцкі ваенны аташэ капітан Энвер нясе баявы ордэн нябожчыка — «медаль незалежнасці».

Жалобная працэсія накіроўваецца к плошчы Паўстання і адтуль — к Курскаму вакзалу. Амаль на кілометр працягнулася жалобная працэсія.

За труной ідуць: турэцкае пасольства, члены ўрада СССР, шэфы місіі, іншыя члены дыпламатычнага корпуса, адказныя работнікі Народнага камісарыята па замежных справах і іншых наркаматаў, турэцкая калонія, прадстаўнікі совецкай грамадскасці, навукі, мастацтва.

Працэсію эскартуюць батальён пяхоты і два эскадроны кавалерыі. Ваенныя аркестры безупынна выконваюць жалобныя маршы. На ўсёй адлегласці дарогі — ад турэцкага пасольства да Курскага вакзала—па абодвух баках Садовага кальца выстраіліся працоўныя Масквы, бязмоўна аддаючы апошні доўг паслу прыязнай Совецкму Саюзу Турцыі.

У 8 гадзін 15 мін. жалобная працэсія прыбыла на плошчу Курскага вакзала. Труна знімаецца з лафета і пераносіцца на перон вакзала. На пероне — ганаровы караул з курсантаў ваенна-транспартнай Акадэміі. На вакзале ўсюды прыспушчаны сцягі. Працэсія спыняецца каля поезда, гатовага к адыходу.

Труна з целам устанаўляецца ў жалобным вагоне. Вагон закрываецца. Некалькі мінут цягнецца маўклівае развітанне. У 8 гадзін 30 мін поезд павольна адыходзіць ад вакзала, увозячы цела пасла Турэцкай рэспублікі ў Севастопаль, адкуль яно на ваенным совецкім караблі будзе адпраўлена ў Турцыю.

—о о—

Чэхаславацкая ваенная дэлегацыя вылецела з Масквы

МАСКВА, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). 5 чэрвеня з Цэнтральнага ваеннага аэрадрома імя М. В. Фрунзе вылецела ў Кіеў чэхаславацкая ваенная авіяцыйная дэлегацыя на чале з генералам **Файфр.**

Для провадаў дэлегацыі на цэнтральны аэрадром к 9 гадзінам прыбылі: начальнік управлення паветраных сіл РСЧА тав. Я. І **Алксніс,** пасланнік Чэхаславацкай рэспублікі ў СССР п. Багдан **Паўлу,** чэхаславацкі ваенны аташэ палкоўнік **Дастых,** начальнік Галоўнага ўпраўлення грамадзянскага паветранага флота тав. І. Ф. **Ткачоў,** старшыня цэнтральнага совета Асоавіяхіма СССР тав. Р. П. **Эйдэман,** начальнік ваенна-паветранай акадэміі РСЧА імя Жукоўскага тав. А. І. **Тадорскі** і інш.

На Цэнтральным аэрадроме чэхаславацкай ваеннай авіяцыйнай дэлегацыі былі ... аэрадрома выстаўлен ганаровы караул з курсантаў школы спецыяльных служб паветраных сіл РСЧА.

Прыбыўшы на аэрадром генерал Файфр пасля кароткай гутаркі з праважаўшымі прыняў рапарт начальніка ганаровага караула і разам з тав. Алкснісам прайшоў уздоўж фронта ганаровага караула і прывітаўся з курсантамі. Аркестр выканаў чэхаславацкі нацыянальны гімн і «Інтэрнацыянал».

Пасля гэтага ганаровы караул прайшоў урачыстым маршам міма генерала Файфр і праважаючых.

У 9 гадзін 27 мін. генерал Файфр і ўсе члены дэлегацыі ўвайшлі ў кабіну самалёта. Перад стартам на самалёце быў вывешан совецкі сцяг.

У 9 гадзін 30 мін. начальнік цэнтральнага ваеннага аэрадрома імя Фрунзэ тав. Райвічэр даў старт і магутны двухматорны са-

ЗДАБЫЧА ТОРФУ

(Па заводах Белторфа)
Здабыта ў тонах

3 чэрвеня	4 чэрвеня
4.769	4.471

Дзённы план за 4 чэрвеня выканан на **99,6** проц.

Асінторф выканаў дзеннае заданне на 102,8 проц., завод **«Чырвоны сцяг»** — 99,5, імя **Гея** — 88,5, імя **Даўмана** — 114, «Свабода» — 96,1, **«Лукскае»**—96,2, **«Дукоры»** — 124,5, **«Татарка»**— 109,7

Па ўсіх заводах Наркаммясцпрома дзенны план за 3 чэрвеня выканан на 109,4 проц.

—о—

Напярэдадні ўсебеларускага народнага свята

Совецкі Віцебск у акварэлях

Загадчык навучальнай часткі віцебскага мастацкага тэхнікума мастак **Л. М. Лейтман** напісаў дзесяткі акварэляў. З яго работ адабрана для адкрываемай у Маскве 11 ліпеня выстаўкі выяўленчага мастацтва БССР 25 акварэляў, паказваючых совецкі Віцебск, яго ваколіцы і быт.

—о—

Брукаванне вуліц у Менску

Да народнага свята ўручэння БССР ордэна Леніна ўзмоцнена вядуцца работы па забрукаванню вуліц сталіцы.

3.500 кв. метраў брусчаткі ўкладваецца на правым баку Совецкай вуліцы ля Дома Ўрада. Асфальтам будзе заліта Ленінская вуліца ад Совецкай да Карла Маркса. Забрукоўваецца Совецкая вуліца ад Чырвонасцяжнай да Ціхай вуліцы (каля клінічнага гарадка).

—о—

Ход ворыва папараў па БССР

Сёлета па БССР павінна быць узарана 440 тыс. гектараў папараў, з іх калгасамі 365 тыс. гектараў. На 30 мая ўзарана 70.898 гектараў, што складае 16,1 проц. да плану. Калгасы ўзаралі 66.112

На будаўніцтве шасы.
Фото КАПЛІНСКАГА.

□ □ □ □ □

У ВЫХОДНЫ ДЗЕНЬ

* Сёння з 10 гадзін раніцы на стадыёне «Дынамо» імя Кірава—фінал лёгка-атлетычных спаборніцтваў піянераў і школьнікаў.

* У 11 гадзін дня ў садзе «Профінтэрн» гарадское дзіцячае свята, прысвечанае сканчэнню навучальнага года. У праграме—масавае гулянне, канцэрт музычнай школы, фізкультурныя гульні, прабег на педальных аўтамабілях.

* У 2 гадзіны дня на стадыёне «Дынамо» будзе дан старт дзіцячаму кросу імя «Комсомольской правды».

* На ўсебеларускім стадыёне ў 4 гадзіны 30 мінут—працяг вялікага фізкультурнага свята, прысвечанага 10-годдзю газеты «Комсомольская правда».

* БДТ-1 ставіць «Чалавек вырашае» Курдзіна. Рускі дзяржаўны тэатр заканчвае свае гастролі ў Менску пастаноўкай «Платон Крэчэт» Карнейчука (памяшканне Яўрэйскага тэатра). Беларускі рабочы тэатр саюза кааперацыі ставіць прэм'еру «Дарога кветак» Катаева (памяшканне польскага тэатра). У дзяржцырку сёння першы дзіцячы ранішнік, вечарам вялікае прадстаўленне ў трох аддзяленнях.

—о—

СУД

СПРАВА ЗЛАЧЫНЦАЎ ЗА РУЛЁМ

Учора ў Вярхоўным судзе пад старшынствам намесніка старшыні Вярхоўнага суда БССР тав. **Абрамава,** у прысутнасці засядацеляў тт. Рудзека і Чэрвенскага, пачала слухацца справа па абвінавачанню шофера Астапчыка, механіка Семідзелава і дырэктара Пухавіцкай МТС Міроненка*).

Абвінавачанне падтрымлівае пра-

Шахматы і шашкі

Пад рэдакцыяй
А. КАСПЕРСКАГА

6 чэрвеня 1935 г.

ШАХМАТНАЯ ПАРТЫЯ, ІГРАНАЯ 18 МАЯ У МАТЧЫ КАМАНД БССР І УКРАІНЫ

Белыя **Затыхоўскі** (Кіеў), чорныя **Маневіч** (Гомель).

1, d2—d4, e7—e6; 2, c2—c4, f7—f5; 3. Kb1—c3, Kg8—f6; 4. Kg1—f3, Cf8—e7; 5. g2—g3, 0—0; 6. Cf1—g2, d7—d5; 7. 0—0, c7—c6; 8. b2—b3; Kb8—a6; 9. Kf3—e5, Ka6—c7; 10. Cc1—b2. Kc7—e8; 11. Ла1—c1, Ke8—d6; 12. e2—e3, Kd6—f7; 13. Ke5—d3, Ce7—d6; 14. c4:d5. e6:d5; 15. b3—b4 Kf6—g4; 16. Фd1—e2, Фd8—g5; 17. b4—b5, Фg5—h6; 18. h2—h3, Kg4—f6; 19. f2—f4, Ла8—b8; 20 Kd3—e5, Kf6—d8; 21. a2—a4, Cc8—e6; 22. Kc3—d1, Kf6—e4; 23. Kpg1—h2, Лb8—c8; 24. Kd1—f2, Лc8—c7; 25. Лc1—c2, g7—g5; 26. Kf2:e4, d5:e4; 27. Ke5—c4, Cd6—b4; 28. Лf1—b1, Ce6—d5; 29. Cb2—c1, Cb4—e7; 30. b5—b6, a7:b6; 31. Kc4:b6, Cd5—f7; 32. a4—a5, Kd8—e6; 33. d4—d5, Ke6—c5; 34. Cc1—a3, c6:d5, 35. Лb1—e1, Kc5—a6; 36. Лc2:c7, Ce7:a3; 37. Лc1—c2, Ka6:c7; 38. Лc2:c7 g5:f4; 39, e3:f4, d5—d4; 40. Лc7:b7, d4—d3; 41. Фe2—d1, Фh6—e6; 42. a4—a5 партыя была адкладзена, пры разглядзе журы прысуджан выйгрыш тав. Маневічу, бо пазіцыя лёгка выйграла, праходныя пешкі хутка рашаюць.

—о—

ШАХМАТНА-ШАШАЧНЫ ТУРНІР ПА САЮЗУ ЛЕСУ І СПЛАВУ

3 чэрвеня закончыўся розыгрыш першынства па шахматах і шашках па саюзу лесу і сплаву. У розыгрышы прыняло ўдзел 17 шахматыстаў і 6 шашыстаў.

Па шашках на першае месца вышлі **Гордзін** (Бабруйск)—выдатны кампазітар па складанню шашачных эцюдаў і малады ігрок **Фрыдман** — студэнт гомельскага лесаінстытута, абодва выйгралі па 8 партый з 10.

Пераможцы прэміраваны, таксама прэміраван **Пахомчанка** (Полацк) за лепшы рэзультат з прызерамі: з 4-х партый ён выйграў адну ў Гордзіна і дзве—у Фрыдмана.

Па шахматах ігралі і па-за конкурсам **Кацнельсон** (Бабруйск) і **Майзель Ю.** (Менск), якія занялі першае і другое месца, аднак, Кацнельсон выйграў 6 партый з 7-мі, а Майзель 5,5 партый. Барацьба ў фінале была вельмі напружаная і даволі роўная.

Перамогу атрымалі **Санапоўскі** і **Сініцкі** (Гомель) і **Пятровіч** (Менск) выйграўшыя па 4 партыі, далей **Крысевіч** — 2,5. Тт. **Санапоўскі, Сініцкі, Пятровіч** і **Крысевіч** прэміра-

з Кестэрам адносна магчымасці заключэння ўсходняга пакта аб ненападзе з удзелам Германіі, як гэта прадугледжана ў маскоўскім камюніке і ў паведамленні фон-

шсан без узгаднення з СССР.

Пертынакс сцвярджае, што Лаваль прынаўшы ўчора паўпрэда тав. Пацёмкіна даў яму запэўненні ў гэтым сэнсе.

—o—

Руіны—на месцы квітнеючага горада

ЛОНДАН, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). Згодна апошніх даных, у рэзультаце землетрасення ў Белуджыстане загінула 56 тысяч чалавек. 7.500 чалавек насельніцтва Кветы, якія асталіся ў жывых, эвакуіраваны ў Пенджаб і Сінд. Руіны акружаны войскамі ў процівагазах. Паводле слоў бежанцаў з Кветы, разбурэнні настолькі вялікія, што нават цяжка ўявіць, што на гэтым месцы калісьці існаваў квітнеючы горад.

чыстыя правады. На варотах аэрадрома—чэхаславацкія і советскія сцягі. На рабочай пляцоўцы аэра-

Зрабіўшы развітальны круг над аэрадромам, самалёт узяў курс на Кіеў.

—o o—

Становішча здароўя І. В. Мічурына

МАСКВА, 5 чэрвеня. (БЕЛТА). Тэлеграма, атрыманая 4 чэрвеня з Варонежа, гаворыць аб вельмі цяжкім становішчы заслужанага дзеяча навукі І. В. **Мічурына.** Пульс—104, слабага напаўнення. Хворы часамі ўпадае ў забыццё, трымаецца на камфары і фізіялагічным растворы. Праведзен рад паўторных кансіліумаў.

З Масквы зноў камандыраваны відныя спецыялісты медыцыны. 4 чэрвеня наведаць І. В. Мічурына выехаў старшыня Варонежскага аблвыканкома тав. **Орлоў.**

гектараў — 18,1 проц., аднаасобнікі ўзаралі 4.786 гектараў—6,4 проц.

Першым у БССР скончыў ворыва Бабруйскі раён; Барысаўскі раён выканаў план на 86,7 проц., Дзяржынскі—на 72 проц.

У многіх раёнах недаацэньваюць значэння ранніх папараў у справе павышэння ўраджайнасці. Найбольш адстаюць раёны: Кармянскі (0,9 проц.), Петрыкаўскі (1,6 проц.), Уздзенскі (1,7 проц.), Быхаўскі (1,8 проц.).

(БЕЛТА).

курор гор. Менска тав. Гінзбург. Абаронцы тт. Скабло, Пульман і Капліннскі.

Учора на судзе ўсе абвінавачаныя прызналі сябе вінаватымі. Аднак, у іх паказаннях ёсць цэлы рад супярэчнасцей, высвятленню якіх суд прысвяціў учарашняе пасяджэнне.

Сёнешняе пасяджэнне Вярхоўнага суда, на якім будзе вынесен прыгавор па гэтай справе, пачнецца ў 10 гадзін раніцы ў будынку Вярхоўнага суда (пляц Волі, 21-1).

*) Гл. заметку ў «Звяздзе» ад 4 чэрвеня г. г. «П'яны шофер урэзаўся ў калону курсантаў».

ваны. Астатнія удзельнікі фінала атрымалі граматы.

—o—

ЗДАРЭННІ

Гвалтаўнікі. 19 мая ў вёсцы Віпенка, Грэбенскага сельсовета, Чэрвенскага раёна, А. Лісіца, К. Качэўскі і А. Кудзін на вечарынцы згвалцілі пятнаццацігадовую Т. Аб злачынстве было заяўлена ў міліцыю толькі 26 мая.

Чубараўцы арыштаваны. Следства закончана і накіравана пракурору.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

Памяшк. Дзярж. яўр. тэатра БССР (вул. Валадарскага, 7, тэл. 21-813)

Гастролі дзяржаўнага рускага тэатра БССР

Дырэктар тэатра—засл. артыст рэспублікі —**В. В. Кумельскі.**

Мастацкі кіраўнік і гал. рэжысер— **В. І. Княжыч.**

6 чэрвеня

ПЛАТОН КРЭЧЭТ у 3 дзеях і 5 карцінах

Пачатак у 8 гадз. 30 мін. веч.

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“	Гукавая Саюзкінохроніка **Выступленне тав. СТАЛІНА** на ўрачыстым пасяджэнні, прысвечаным пуску МЕТРАПАЛІТЭНА. Замежны мастацкі фільм у 2-х серыях **АДВЕРЖАНЫЯ** 1-я сер
ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ	Гукавая Саюзкінохроніка **Выступленне тав. СТАЛІНА** на ўрачыстым пасяджэнні, прысвечаным пуску МЕТРАПАЛІТЭНА. Гукавы фільм **Пастух і цар**
Кіно „Інтэрнацыянал“	Усходні мастацкі фільм вытворч. Арменкіно **ГІКОР**
Кіно „СПАРТАК“	Лепшы мастацкі фільм **„КАЗНЬ“** драма ў 6 частках, У праграме кіно-хроніка.
Памяшк. кіно „Пролетарый“	Дзенныя дзіцячыя сеансы **МЯЦЕЖ** Пачатак у 12 і 1 г. 30 м. дня

ЗАВОЧНЫ СЕКТАР

Вышэйшага педагагічнага інстытута склікае з 15 чэрвеня па 15 ліпеня лабараторна-ЗАЛІКОВУЮ СЕСІЮ,

на якую выклікаюцца завочнікі I, II і III курсаў усіх факультэтаў, атрымаўшыя асабістыя паведамленні. Не атрымаўшыя паведамлення не павінны прыязджаць на сесію, а могуць зрабіць запрос у завочны сектар.

Пачатак заняткаў 17 чэрвеня.

Завочны сектар ВПІ.

НКА БССР кіраўніцтва цыркавымі, эстраднымі, музычнымі прадпрыемствамі („УЦЭМП“)

ДЗЯРЖЦЫРК

(сад „Профінтэрн“) тэл. 24-171

СЕННЯ, 6 чэрвеня,

ВЯЛІКІ ДЗІЦЯЧЫ РАНІШНІК па зніжаных цэнах

ПА СПЕЦЫЯЛЬНАЙ ПРАГРАМЕ з удзелам усёй трупы.

У ранішніку прыме ўдзел група дрэсіраваных сабачак пад кіраўніцтвам малалетняй дрэсіроўшчыцы **С. Р. Людо.**

Пачатак ранішніка **ў 2 гадз. дня.**

Білеты прадаюцца ў касе цырка.

УВАГА: Дзеці пры дарослых праходзяць дармова, або двое дзяцей да 8 гадоў па аднаму білету.

УВЕЧАРЫ—пачатак у 9 гадзін.

ГРАНДЫЁЗНАЕ ПРАДСТАУЛЕННЕ ў 3-х адд.

з лепшых нумароў і атракцыёнаў.

У праграме **ўсе віды цыркавога мастацтва.**

ГУКАВЫ КІНО-ТЭАТР „ПРОЛЕТАРЫЙ“

Ад 7 чэрвеня і штодзенна першы фантастычны гукавы фільм

У гал. ролях нар. арт. рэсп. В. ГАРДЗІН, Н. РЫБНІКАЎ, арт. С. ВЕЧЭСЛАЎ, В. РЭНІН, С. МАРТЫНСОН.

Пачатак сеансаў: 6, 7,45, 9.20, 11 гадз.

Каса з 1 гадз. дня.

9 чэрвеня ў 7 гадзін вечара ў клубе імя Сталіна (Інтэрнацыянальная вул.) адбудзецца

пленум Менскага гарадского совета рабочых, сялянскіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў

Парадак дня:

1. Даклад аб рабоце школ №№ 13 і 27 і судаклад секцыі нарасветы.

2. Аб уключэнні ў конкурс-спаборніцтва советаў.

На пленум запрашаецца советскі і профсаюзны актыў, ударнікі прадпрыемстваў і ўстаноў і работнікі школ.

Білеты атрымаць у горсовеце 7, 8 і 9 чэрвеня з 9 да 4 г. дня і ад 7 да 10 г. вечара, у пакоі № 49.

Прэзідыум Горсовета.

У 12 гадзін ночы з 10 на 11 чэрвеня

БЕЛКААПСАЮЗАМ праводзіцца **радыё-пераклічка**

па пытанню **таваразвароту, скарачэння таварных статкаў, падрыхтоўкі да ўборачнай кампаніі і мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў.**

У радыё-пераклічцы абавязкова павінны прымаць удзел ЦРК, райспажыўсаюзы, сельпо і міжраённыя базы.

Белкаапсаюз.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

Ад 7 чэрвеня ЗАМЕЖНЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ у 2 серыях

2-ая СЕРЫЯ **2-ая СЕРЫЯ**

Паводле твору ВІКТАРА ГЮГО.

Штодзенна 4 сеансы. Пачатак у 6, 7-30, 9-15 і 11 гадз. Каса—з 1 г. дня.

ПАСТАНОВА № 17

прэзідыума Менгорсовета ад 31 мая 1935 г.

АБ ДАПАЎНЕННІ п. 54 літ. „а“ АБАВЯЗКОВАЙ ПАСТАНОВЫ ГОРСОВЕТА АД 31 МАЯ г. г. „ПРА ВУЛІЧНЫ РУХ У г. МЕНСКУ

Менскі гарадскі совет **пастанаўляе:**

1. Пункт 54, літ. «а» абавязковай пастановы горсовета ад 31 мая г. г. «Пра вулічны рух у г. Менску» дапоўніць і запісаць у наступнай рэдакцыі:

1. Грузавая аўтамашына павінна мець:

а) два нумарныя знакі, прымацаваныя спераду над радыятарам і ззаду на асобным краштэйне пад кузавам не ніжэй 0,5 метра ад зямлі.

Акрамя таго, на ўсіх 3 бартах павінна быць адзнака, якой арганізацыі належыць машына і нумар машыны на бакавых бартах.

СТАРШЫНЯ МЕНГОРСОВЕТА ЖУКОВІЧ.
САКРАТАР МЕНГОРСОВЕТА КАЗЛОЎСКІ.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 52

Менскага Гарадского Совета Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў

4-VI-35 г. *г Менск*

„Аб афарбоўцы фасадаў дамоў, балконаў, парадных уваходаў, брам і калітак у г. Менску

1. Абавязаць усе ўстановы, прадпрыемствы, арганізацыі, жакты, ЖБКТ Жылземкіраўніцтва і прыватных асоб, маючых у сваім уладанні і карыстанні домаўладанні, да 10 ліпеня 1935 г. афарбаваць фасады дамоў, балконы, вокны, парадныя ўваходы, фундаменты, калітки, вадасточныя трубы і інш.

Афарбоўку праводзіць па ўказанню Жылземкіраўніцтва Менскага горсовета.

Абавязаць усе арганізацыі, установы, прадпрыемствы і прыватных асоб, паказаных у п. 1 гэтай пастановы, да 10 чэрвеня 1935 г. атрымаць у Жылземкіраўніцтве ўзор фарбы для правядзення афарбоўкі.

3. Вінаватыя ў парушэнні гэтай пастановы прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасці — штрафу да 100 руб. або прымусовым работам да 14 дзён.

4. Нагляд за выкананнем гэтай пастановы ўскладаецца на РС міліцыю.

5. Гэта пастанова ўваходзіць у сілу з часу яе апублікавання.

СТАРШЫНЯ МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА ЖУКОВІЧ.
САКРАТАР МЕНСКАГА ГАРАДСКОГА СОВЕТА КАЗЛОЎСКІ.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Совецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм—21-351, адказны рэдактар—21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар—21-350; аддзелы: партыйны, культурны—21-353, сельскагаспадарчы — 21-356, прамысловы, совецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі—21-354, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з рабсельнорамі—21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі—23-955, выпускаючы—21-357; 357; заг. выдавецтва — 21-358, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя—21-885.

Менск, друкарня «Звязды». Тыраж 92.935 экз. Уп. Галоўлітбела № К—1123.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ